

Latvieši pasaulē un Nacionālās attīstības plāns 2020

Vasara Latvijā šogad bija neparasta – iesākumā auksta, bet jūlijā sākās gluži vai tropisks mikls karstums, un vakara pusē to nomainīja nežēlīgs pērkona negaiss, zibeņošana un milzīgas lietusgāzes. Mēdzam teikt: laiks mainās. Jā gan, laiks mainās, un arī laiki mainās.

Pēdējos desmit gados no Latvijas izceļojuši apmēram 300 000 cilvēku, būtībā visi darbaspējīgā vecumā, kā arī ģimenes ar bērniem. Latviešiem piemīt avantūrisma gars, tomēr izceļošanas galvenais iemesls ir un paliek ekonomiskā situācija, un izceļo cilvēki, kuŗi citkārt nebūt nevēlētos dzīvot „svešās zemēs”.

Vai būs iespējams vismaz daļai aizbraukušo izraisīt vēlmi atgriezties? Vai iespējams saglabāt un nezaudēt saiti ar dzimto zemi, valodu, kultūru, ar Latvijā palikušajām ģimenēm un draugiem? Varbūt mūsdienu mainīgajā un dinamiskajā pasaulē nav tik svarīgi, kuŗā valstī dzīvojam un strādājam. Taču svarīgi ir atzīt, ka esam vienota Latvijas tauta un daļa no Latvijas valsts.

Šādā noskaņā šovasar 13. un 14. jūlijā Rīgā, Ārlietu ministrijas telpās, jau otro gadu pēc kārtas notika konference „Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai”, ko rīkoja Latvijas Kultūras ministrija sadarbībā ar Ārlietu ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Pasaules brīvo latviešu apvienību un Eiropas latviešu apvienību.

Gribu pieminēt tieslietu ministra Jāņa Bordāna uzrunā sacīto, ka šī konference ir īpaši svarīga, domājot par Pilsonības likumu, kuŗa grozījumus par dubultpavalstniecību gaida ļoti daudzi ārpus Latvijas dzīvojošie latvieši. Ir jau izstrādāta Pilsonības likuma grozījumu otrā lasījuma redakcija, viešot cerības, ka likums tiks pieņemts jau šogad.

Kā jaunu varam vērtēt ideju, ka Latvijai nepieciešama vienota un saskaņota diasporas politika, un arī informāciju, ka tiek veidota starpministriju atbalstvienība re-emigrācijas plāna izstrādei.

Savukārt ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts paredzēja, ka nākamajos gados, ekonomiskajam stāvoklim uzlabojoties, ik gadu radīsies aptuveni 15 000 jaunu darba vietu – potenciāls, lai emigrējušie iedzīvotāji atgrieztos.

Konferences mērķis bija izvērst dialogu par nepieciešamo rīcību latviskās identitātes saglabāšanā, noturīgi saīsu un sadarbības vei-

Konferences prezidijs. No kreisās: Rolands Lappuķe, Jānis Kukainis, Jānis Bordāns, Daniels Pavļuts, Ruta Klimkāne, Edijs Bošs

Taira Zoldnere ziņo par darba grupas „Novadnieki” priekšlikumiem

došanā starp latviešiem ārzemēs un Latviju, dzimtajiem novadiem, mācībiestādēm, kā arī piedāvāt priekšlikumus valdības plānošanas dokumentiem sadarbībai ar latviešiem ārzemēs.

Konferencē darbojās piecas darba grupas: izglītības, nometņošanas vai ārpusskolas latviskās izglītības, kultūras, jauniešu un novadnieku. Kopā ar Latvijas Universitātes pētnieci Daci Dzenovsku vadīja darba grupu „Novadnieki”, kuŗā piedalījās arī Ministru prezidenta padomniece nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas jautājumos Sarmīte Ēlerte, Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jau-

tājumos Rolands Lappuķe, Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdis Jānis Kukainis un Eiropas latviešu apvienības priekšsēdis Aldis Austers.

„Novadnieku” grupa konferencē tika izveidota pirmo reizi, un, dabiski, radās jautājums: ko mēs saprotam ar vārdu „novadnieki”, un kāds tam sakars ar diasporas jautājumiem? Par „novadniekiem” var dēvēt cilvēku grupas, kuŗas vieno Latvijas ģeogrāfiskā vieta (izbraukuši no vienas pilsētas vai ciema) vai arī kopīgas profesionālas un sociālas intereses (piemēram, celtnieki, grāmatveži utt).

Darba grupā vienoties, ka sadarbībai galvenais vadmotīvs

organizācijām ārvalstīs veicināt ārzemēs dzīvojošo pilsonisko un politisko līdzdalību.

Atradām daudz iespēju, kā latviešiem sanākt kopā: Dziesmu svētki, nometnes bērniem, pasaules novadnieku salidojumi, lokālais tūrisms (pilsētu svētki, festivāli, pat kapusvētki). Sevišķi svarīgas ir un vienmēr būs ģimenes saites, kas ārzemēs dzīvojošos vieno ar dzimto vietu un Latviju.

Mums izdosies vienot Latvijas tautu pasaules mērogā, ja būs gan politiskā griba, gan mērķtiecīga komunikācijas stratēģija, iekļaujot tradicionālos plašsaziņas līdzekļus (laikrakstus, televīziju), sociālos tīklus (Draugiem.lv, Facebook utt), kā arī veidojot novadnieku apzi-

„Novadnieku” darba grupa apspriedes brīdī. No kreisās: Taira Zoldnere, Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Rolands Lappuķe, PBLA valdes priekšsēdis Jānis Kukainis

ir: „Vērst domāšanu virzienā pāri robežām ar mērķi veicināt izpratni par diasporas iesaisti.” Neatkarīgi no zemes, kuŗā patlaban dzīvojam un strādājam, mēs visi esam piederīgi Latvijai un dzimtajam novadam. Jautājums – kā atrast, uzrunāt un atkal iesaistīt Latvijas sadzīvē aizbraukušos?

Darba grupā izstrādājām vairākus priekšlikumus: 1) sadarbības ar Pašvaldību savienību un Lielo pilsētu asociāciju, lai attīstītu un saglabātu sakarus ar ārvalstīs dzīvojošiem tautiešiem; 2) atrast un attīstīt labās prakses piemērus par sadarbību starp uzņēmējiem, pakalpojumu piedāvātājiem, darba ņēmējiem Latvijā un ārvalstīs; 3) vērsties pie profesionālajām asociācijām, lai apzinātu un piesaistītu visu vecumu cilvēkus, augstas klases speciālistus, kuŗi veicinātu sadarbību ar Latviju, – darba piedāvājumu, konsultantu tīkla veidošanu Latvijā vai atrodotos mītnes zemē; 4) sadarbībā ar Latvijas vēstniecībām, ar Latvijā dibinātām sabiedriskām organizācijām un vietējām latviešu

nāšanas datubāzes.

Patlaban Latvijā tiek izstrādāts Nacionālās attīstības plāns 2020, kas rāda valsts attīstības vīziju, kā arī konkrētos darbības virzienus pēc krīzes periodā. Tas ir nodots tautai apspriešanā līdz 15. septembrim (<http://www.nap.lv/kā-es-varu-palīdzēt>). Mēs, ārzemēs dzīvojošie latvieši, tiekam uzrunāti kā daļa no tautas, kas piedalīsies Nacionālās attīstības plāna īstenošanā un Latvijas uzplaukumā. Piedalīsimies, iesaistīsimies, stiprināsim savas ekonomiskās un emocionālās saites ar dzimto zemi! Katram mums ir savi sapņi un cerības, bet mēs visi vēlamies, lai Latvija būtu veiksmīga, bagāta, ziedoša valsts, un gribam būt daļa no tās.

ALAs Informācijas nozares vadītāja Taira Zoldnere

Beigusies Eiropas latviešu apvienības (ELA) biedru organizāciju sanāksme

Šā gada 8. un 9. septembrī Lielbritānijas galvaspilsētā Londonā, Daugavas Vanagu fonda namā, notika Eiropas latviešu apvienības (ELA) ikgadējā biedru organizāciju sanāksme, kurā bija pārstāvētas latviešu organizācijas no sešām valstīm: Lielbritānijas, Vācijas, Zviedrijas, Īrijas, Beļģijas un Francijas.

Sanāksmi ar savu klātieni pagodināja viesi - LR Ministru prezidenta biroja vadītāja Olita Augustovska, Ministru prezidenta padomniece Sarmīte Ēlerte, LR Ārlietu ministrijas īpašo uzdevumu vēstnieks Rolands Lappuķe, LR Izglītības un zinātnes ministrijas departamenta direktora vietniece valsts valodas politikas jomā Liesma Ose. Viņu dalība sēdes laikā deva iespēju pārrunāt ar valsts politikas attīstību izglītības, kultūras un informācijas jomā saistītus jautājumus, kuri attiecas uz ārvalstīs dzīvojošiem tautiešiem. Sanāksmē piedalījās

arī pārstāvji no Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA).

Par godu ELA biedru organizāciju ikgadējai sanāksmei, kā arī apvienības sekmīgai darbībai tika saņemts LR Ministru prezidenta Valža Dombrovska apsveikums. Valdības vadītājs tajā pauž pateicību ELA un PBLA pārstāvjiem par viņu neatlaidīgo darbu latviešu tautas labā, par rūpēm, lai latvieši ārzemēs nostiprinātu saites ar savu valsti un saglabātu izjūtu par piederību savai tautai. Īpaši akcentēta ārpus Latvijas dzīvojošo tautiešu milzīgā aktivitāte 2012. gada februāra referendūmā, kurā krievu valodai kā otrai valsts valodai tika pausts kategorisks „nē”, kas pierāda, ka ārzemju latviešiem ir svarīga piederība savai dzimtenei.

ELA atzinīgi vērtē apsveikumā pausto valdības vadītāja viedokli, ka, veidojot attiecības ar ārvalstīs dzīvojošiem latviešiem, nepieciešama labi koordinēta ilgtermiņa pārnozažu politika un ka jāpārtrauc Latvijas pilsoņu

dalīšana tajos, kuri dzīvo Latvijā, un „aizbraucējos”. ELA un tās biedru organizācijas gadiem ilgi ir strādājušas, lai saglabātu ārvalstīs mītošajos latvisko identitāti un saikni ar Latviju, tāpēc ar prieku uzņēma ziņu, ka valdības 2012. gadā izstrādātajos sabiedrības saliedēšanas, nacionālās identitātes un valsts valodas pozīcijas nostiprināšanas priekšlikumos par vienu no prioritātēm noteikts atbalsts latviskuma centieniem ārvalstīs. Taču, vērtējot priekšlikumus valsts asinājuma 2013. gadā, ELA secina, ka virknei aktivitāšu, kurās iekļautas minētajos priekšlikumos un kurās īstenošana sāka 2012. gadā, nav piešķirts finansējums. Tas apdraud valdības labo ieceru īstenošanu un rada vilšanos ārvalstīs dzīvojošos tautiešos, tāpēc valsts amatpersonas tiek aicinātas nekavējoties atjaunot finansējumu ārvalstīs dzīvojošo atbalsta pasākumiem iepriekš plānotajā apjomā. Šis aicinājums pausts arī vienā no trim sanāksmes laikā ELA ap-

stiprinātajām rezolūcijām. Šīs rezolūcijas adresāti ir LR Ministru prezidents V. Dombrovskis, LR Saeimas Budžeta un finanču (nodokļu) komisijas priekšsēdis Jānis Reirs, LR Saeimas Izglītības, zinātnes un kultūras komisijas priekšsēde Ina Druvieta un LR Saeimas Sabiedrības saliedētības komisijas priekšsēdis Ilmārs Latkovskis.

Londonas sanāksmes laikā tika pieņemta vēl viena rezolūcija, kurā ELA aicina NEPL padomi un Latvijas plašsaziņas līdzekļus, plānojot latviešiem ārvalstīs vēltus raidījumus, ieklausīties ārvalstīs dzīvojošo tautiešu viedokli par to, kas viņiem ir svarīgs. Īpašu uzmanību aicināts pievērst latviešu valodas saglabāšanas problematikai latviešu vai jauktajās ģimenēs ārpus Latvijas, kā arī no ārvalstīm atbraukušo bērnu integrācijai Latvijas skolās. Šīs rezolūcijas adresāte ir Latvijas Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.

Šavukārt trešās pieņemtās

rezolūcijas pamatā ir ELA atziņums, ka nepieciešams efektīvs līdzeklis saziņai gan ar tiem tautiešiem ārpus Latvijas, kuri nav aktīvi iesaistījušies latviešu kopienu dzīvē, gan arī ar tiem, kam nav pieejams tīmeklis. Vajadzīgs arī rīkot atbalsta semināru, lai šo problēmu lietišķi risinātu. Šīs rezolūcijas adresāti ir latviešu organizācijas un plašsaziņas līdzekļi pasaulē.

Vēl sanāksmes laikā tika paņemta vienošanās, ka ELA biedru organizācijas vadības kopā ar ELA prezidiju locekļiem iepazīsies ar savas valsts vēstniekiem Latvijā un ka lielāka vēstnieka tiks veltīta sadarbībai ar citu tautu emigrantu kopienām mītnes zemēs. Ir plānots arī, ka līdz šī gada oktobrim beigsies dokumentālās filmas „Padomju stāsts” izplatīšanas akcija Eiropā. Lai to veiktu, ELA biedru organizācijas pašlaik gatavo adresātu sarakstus.

Informāciju sagatavoja

Lāsma Ģibiete,

ELA komunikāciju referente

Inta Meiere

(Turpinājums no BL. Nr. 35)

Pēc ekskursijas pa pili dabūjam izbaukt ar vilcieniņu cauri pils parkam.

Tālāk ceļš veda uz **Bausku**. Tur Novadpētniecības muzejā daudz uzzinājam par vecām un jaunām rotallietām un bērni izveidoja savas lellītes.

1615. gadā Kurzemes hercogs Frīdrihs piešķīris Bauskai privilēģiju celt rātsnamu, kas bija lielākais Kurzemē. Zvans no tā torņa vēstīja pilsētai par svarīgiem notikumiem. Tagadējā Bauskas tūrisma informācijas centrā iekārtota ekspozīcija par Bausku, Rātsnamu un Kurzemes hercogistes svāriem un mēriem. Katrs ekskursijas dalībnieks tika svērts un mērīts, par ko saņēma arī sertifikātu.

Ceļu turpinājam uz Latvijas Valsts pirmā prezidenta Jāņa Čakstes māju „Auči”. Macību gada programmā bija ietverts tēmat **”Latvijas prezidenti”**. Šis apmeklējums bija sevišķi emocionāls un īpašs. „Auči” atrodas Ozolnieku novada Sidrabenes pagastā, pašā Lielupes krastā. Eka celta 20. gadsimta 30. gados, kopš 1995. gada atkal pieder Čakstes dzimtai. To atjaunojis prezidenta vecākais mazdēls Jānis Konstantīns Čakste un viņa ģimene. Ar šo cilvēku atbalstu 1999. gadā tapusi Ģ. Eliasa Jelgavas vēstures un mākslas muzejā iekārtotā ekspozīcija, kas ļauj iepazīt J. Čaksti kā personību, sabiedrisku un valsts darbinieku, kā kuplas un draudzīgas ģimenes galvu, izsekot Čakstes dzimtas likteņiem.

Pēc pieticīgas pārgulēšanas LLA studentu viesnīcā ar informāciju par pilsētu piesātinātu dienu pavadījām Jelgavā. Ekskursija par Jelgavas pilsētu, Kurzemes hercogu kapeņu apmeklējums, Jelgavas pils un atjaunotais baznīcas tornis. Savvaļas zirgi.

Jelgava, pilsēta pie Lielupes un tās attekas Driksas, veidoju-

Izjust Latviju

sies kopš 13. gadsimta vidus, kad Livonijas ordenis šeit uzcēla komtura pili. Pilsētas tiesības tā ieguvusi 1573. gadā un ilgu laiku bijusi Kurzemes un Zemgales hercogistes galvaspilsēta. Otrā pasaules kara laikā stipri nopostīta — gājusi bojā gandrīz visa vēsturiskā apbūve. Senākais Jelgavas nosaukums ir Mītava (vāciski *Mitau*, lietuviski arī *Mintauja*). Šis latviskas cilmes vārds apzīmē mišanas jeb maiņas vietu. Kopš 17. gadsimta pilsētas nosaukums latviešu valodā ir Jelgava.

Pirmā Jelgavas pils bija Livonijas ordeņa Jelgavas komtu-

kaļa laikā Jelgavas pili tika noslēgts Jelgavas pamiers. 1658. gadā Otrā Ziemeļu kara laikā Jelgavas pili ieņēma un izpostīja zviedru karavīri, kas saņēma gūstā hercogu Jēkabu un līdz 1660. gadam turēja gūstā. Konfiscēto hercoga arhīvu zviedriem vēlāk atņēma krievi. Kara laikā Jelgavas pils bija tā nopostīta, ka 1738. gadā pēc Ernsta Johana Birona pavēles sāka celt mūsdienās redzamo Jelgavas pili. Rastrelli celtā pils ir viena no nedaudzajām Kurzemes - Zemgales hercogistes (1562-1772) galvaspilsētas ēkām, kas saglabājusies no Otrā pa-

Pie savvaļas zirgiem

ra koka pils, kas 1265. gadā tika uzcelta uz Gaļās salas Lielupē. Pils bija viegli sasniedzama no Rīgas pa Lielupes ūdensceļu. Tās celšanai bija divi iemesli - būt par atbalsta punktu turpmākai zemgaļu pakļaušanai un nelaut zemgaļiem izmantot Mežotnes ostu.

Hercogs Gothards par savu rezidenci izvēlējās Rīgas pili, tomēr drīz vien izlēma veidot jaunu pārvaldes centru Jelgavā, stratēģiski izdevīgā vietā pie Lielupes ūdensceļa. 1622. gada novembrī Poļu-zviedru

saules karā 1944. gadā sagrautās pilsētas.

1574. gadā Kurzemes-Zemgales hercogs Gothards Ketlers pavēlēja koka baznīcas vietā celt mūra dievnamu, par kura autoru tiek uzskatīts holandiešu būvmeistars Joriss Jorisons Frēze. Sv. Trīsvienības baznīca bija viena no pirmajām jaunuzceltajām luterāņu mūra baznīcām Eiropā un pirmā mūra celtne Jelgavā. Dievnamu iesvētīja 1615. gada 25. maijā. Torni tam piebūvēja 1686. -1688. gadā.

1944. gada 27. jūlijā padomju

Dobeles pilsdrupas

aviācijas uzlidojuma laikā nopostīja lielāko daļu pilsētas, arī Jelgavas Sv. Trīsvienības dievnams tika sašauts un nodedzināts. 2009. gadā uzsāka torņa rekonstrukcijas darbus, un 2010. gada 16. novembrī atjaunotais Sv. Trīsvienības baznīcas tornis tika atvērta apmeklētājiem. Vislielāko apmeklētāju interesi izpelnījušās tornī iekārtotās interaktīvās vēstures ekspozīcijas „Zemgale – Latvijas Prezidentu šūpulis” un „Jelgava un Svētās Trīsvienības baznīca laikmetu griežos”. Šajās ekspozīcijās apmeklētājiem ir iespēja paceļot pa Jelgavu no aizvēstures līdz pat mūsdienām.

Upes Driksa un Lielupe no pilsētas burzmas nošķir savvaļas zirgus un pieeju pilsētai nodala jaunuzceltais ganību žogs. *Konik Poliski* šķirnes zirgi ir bara dzīvnieki un instinktīvi piesaistīti noteiktai teritorijai. Tie neklaipo pa plašu apkārtni, bet paši sargā noteiktu bara teritoriju. Nelielā auguma zirdziņi pārtiek no zāles un pērnās kūlas, no krūmu mizas un zariem. Tāpēc tie spējīgi sevi nodrošināt ar iztiku visa gada garumā un piebarošana ar sienu tiem nepieciešama tikai visbargākajā ziemā.

Jūrmala sauc! Tā gribētos nosaukt pēdējo brauciena dienu

Latvijā. Iepriekšējā gada Latvijas apmeklējuma bijām Līvu akvaparkā un nolēmām tajā iegriezties atkal. Šo brīdi bērni gaidīja ar lielu nepacietību. Līvu akvaparks ir lielākais slēgtā tipa daudzfunkciju ūdens atrakciju parks Baltijā un Austrumeiropā ar vairāk nekā 40 dažāda veida atrakcijām, baseinu, saunu, bistro un bāru un papildus atvērto āra zonu vasarā.

Un nu pamazām mēs atgriezījamies Zviedrijā!

Tāds bija mūsu šīs vasaras ceļojums. Pēdējais no četriem. Kaut nedaudz, tomēr bērni ir redzējuši to, par ko esam runājuši skolā. Un redzēto bagātību neviens nevar atņemt.

Visas ekskursijas vadīja vietējie gidi, un mūsu šoferiša laipnība bija neizmērojama.

Braucienā piedalījās 16 bērni un deviņi pieaugušie no Stokholmas latviešu skoliņas.

Visas grupas vārdā izsaku lielu paldies par atsaucību un finansiālo ziedojumu Stokholmas latviešu skolas valdei, Zviedrijas latviešu apvienībai un Stokholmas latviešu draudzei.

Nu jau bijusi skolotāja

Inta Meiere

P. s. Vēstures dati izmantoti pēc Google. lv

LATVIJĀ DIENU RITĒJUMĀ

PBLA aicina nepieļaut divvalodību Latvijas augstskolās

Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA) un tās valdes priekšsēdis Jānis Kukainis nosūtījis vēstuli Pārresoru koordinācijas centram par topošo Nacionālās attīstības plānu 2014-2020 (NAP).

PBLA un tās valdes priekšsēdis Jānis Kukainis šajā vēstulē izsaka gandarījumu par šāda visaptveroša plāna izveidi, kurā ietverta vīzija par to, kurp attīstīties mūsu valstij nākamajos astoņos gados.

Starp citu šai vēstulē rakstīts: „Nepilni 65 tūkstoši Dieva doto kvadrātkilometru pie Baltijas jūras ir vienīgā vieta, kur latviešu tautai ir pietiekama kritiskā masa saglabāt un izkopt latviešu

valodu un kultūru. Ja mēs šeit nenoturēsimies, mūsu tautas vaurs nebūs. Šeit, pie Baltijas jūras, ir mūsu tautas *Alamo*. Tāpēc aicinām dokumenta autorus Latvijas valsts galveno pastāvēšanas mērķi Nacionālajā attīstības plānā skaidri un nepārprotami definēt pašā dokumenta sākumā, nevis „ieslēpt” 31. lappusē kā 191. rīcības virzienu („Latvija ir vienīgā vieta pasaulē, kur var pilnvērtīgi pastāvēt un attīstīties latviešu nācija, valoda un kultūra. Valoda un kultūra reizē ir arī Latvijas sabiedrību vienotais pamats, tāpēc sabiedrības, kā arī valsts mērķis un pienākums ir kopt valodu un gādāt par nacionālās identitātes,

pilsoniskās sabiedrības un sabiedrības integrācijas vērtībām ilgtermiņā”).

Dokumenta „Ekonomiskā izrāviena vadmotīvs: Latvija 2020. gadā – zaļākā valsts pasaulē” sadaļā „Izglītība” teikts: “Mācību process un priekšmetu pasniegšana skolās tiek nodrošināta vairākās valodās, kas, jau sākot ar pirmajām skolas gaitām, gatavo jauniešus par konkurētspējīgiem starptautiskā darba tirgus spēlētājiem.” Par augstskolām runājot, šajā dokumentā teikts: “Studiju programmas tiek nodrošinātas dažādās valodās, un augstākā izglītība ir kļuvusi par plaši pieprasītu Latvijas eksporta preci, sevišķi Austrumu

reģionā un bijušajās NVS valstīs.” Ja dokumenta autoriem ir vēlme noteikt citu valodu lietojumu Latvijas augstskolās, tad vajadzētu paredzēt, ka runa ir tikai par Eiropas Savienības valstu oficiālajām valodām, pretējā gadījumā ar šo dokumentu *de facto* tiktu legalizēta divvalodība Latvijas izglītības sistēmā un Latvijas valsti kopumā.

PBLA aicina Latvijas valdību un Pārresoru koordinācijas centru nepieļaut nekādu maskētu mēģinājumu nostiprināt krievu valodu par otru valodu mūsu valstī un tās izglītības sistēmā, ieskaitot Latvijas augstskolas.

PBLA ir arī ieskatā, ka demografijas veicināšanas jautā-

jumi jaunveidojamā NAP dokumentā (rīcības virziens „Stabili pamati tautas ataudzei”, lpp. 221 – 246) jāizvirza par pašiem svarīgākajiem, proti, šobrīd nerodas pārliecība, ka dokumentā iecerētā kompleksā sistēma atbalsta sniegšanai ģimenēm būs pietiekama Latvijas demogrāfiskā stāvokļa krasai uzlabošanai.

Aicinām arī dokumentā iekļaut rīcības virzienu par mūsu valsts aizsardzību, paredzot, ka 2020. gadā mūsu valsts izdevumi aizsardzības budžetam saņiegs iecerētos 2% no IKP.

Informāciju sagatavojis

Jānis Andersons,

PBLA pārstāvības vadītājs Latvijā

Forums Rīgas Melngalvju namā

Rīgā, Melngalvju namā, notika gadskārtējais augsta līmeņa drošības un ārpolitikas forums “Rīgas konference”. Tajā piedalījās vairāk nekā 300 ievērojami pašmāju un ārvalstu eksperti, politiķi, diplomāti, akademiķi, uzņēmēji.

Forumā atklāšanā Valsts prezidents Andris Bērziņš norādīja, ka Latvija vēlas pievienoties stiprai eirozonai, kā arī grib kļūt par Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) locekli. Latvija nestāv malā no globālajiem notikumiem, par kuriem konferencē notika viedokļu apmaiņa, sacīja prezidents.

Turkmēnistānas prezidents Latvijā

Divu dienu vizītē Latvijā bija ieradies Turkmēnistānas prezidents Gurbanguli Berdimuhamedovs. Vizītes laikā notika abu valstu prezidentu un delegāciju divpusējās sarunas. Turkmēnistānas prezidents pateicās Latvijas prezidentam Andrim Bērziņam par iespēju pirmo reizi tik augsta līmeņa vizītē apmeklēt Latviju un aizsākt aktīvu politisku dialogu par abu valstu attiecību paplašināšanu un nostiprināšanu konkrētās jomās un abām pusēm būtiskos jautājumos.

G. Berdimuhamedovs norādīja, ka Turkmēnistānai ir atvērtas durvis. Valsts ārpolitiskā nostāja saskan ar Latvijas redzējumu, tā atbalsta miera un drošības nostiprināšanu visai cilvēcei. Turkmēnistānai ir daudz dabas resursu, un šajā jomā abas valstis varētu sadarboties. Pēc viena vārda, viņa valsts nodomos ir plaši attīstīt transporta koridoru no Kaspijas jūras līdz Baltijas jūrai.

Vai Eiropas Savienība tiks pārveidota?

Eiropas Komisijas prezidents Žozē Manuels Barrozu izteicis priekšlikumu par Eiropas Savienības pārveidi. Savienībai esot jāvirzās „suverēnu valstu federācijas virzienā”.

Intervijā LNT raidījumā 900 sekundes Eiropas Parlamenta deputāts Roberts Zile (VL/TB/LNNK) norādīja, ka ciešāka Eiropas Savienība ir iespējama, ja visas valstis piekrīt vairāk

maksāt. Savukārt tad, ja netiek runāts par ES federālā budžeta lielumu, priekšlikums par ES pārveidi suverēnā valstu federācijā ir samērā tukša saruna. Barrozu runā Eiropas Parlamentā nebija neviena vārda par budžeta jautājumu, jo EK prezidents zinot, ka par to būtu ļoti grūti vienoties ar Vāciju, Franciju vai jebkuru citu valsti.

Sandru Kalnieti izvirza balvai

Eiropas Parlamenta (EP) izdevums *Parliament Magazine* katru gadu godina labākos EP deputātus. Šogad apbalvojumam izvirzīta Latvijas deputāte Sandra Kalniete. Viņa ir viena no trim kandidātiem uz labākā lauksaimniecības nozares deputāta titulu 2012. gadā. Kalnietes aktīvo darbību tieši lauksaimniecības komitejā pamanījuši un atzinīgi novērtējuši EP žurnāla eksperti no sabiedriskajām organizācijām gan Briselē, gan citās valstīs.

Līdz ar deputāti no Latvijas nominācijai izvirzīti arī francūzis Gastons Franko no Eiropas Tautas partijas grupas un portugālis Luis Manuels Capola Santos no Sociālistu un demokrātu progresīvās alianses grupas. Šie kandidāti kopā ar Sandru Kalnieti pārstāv abas lielākās politiskās grupas EP.

Imants Lieģis – vēstnieks Ungārijā

Valsts prezidents Andris Bērziņš 17. septembrī pasniedza akreditācijas rakstu diplomātam, bijušajam aizsardzības ministram Imantam Lieģim. Lieģis iecelts par Latvijas vēstnieku Ungārijā.

Kopš 1992. gada Lieģis ieņēmis dažādus amatus Ārlietu ministrijā un diplomātiskajā dienestā – bijis vēstnieks Beļģijā, Luksemburgā un Nīderlandē, kā arī NATO un Spānijā. Lieģis tika ievēlēts 10. Saeimā no *Vienotības* saraksta, taču Saeimas ārkārtas vēlēšanās pērn rudenī viņš nestartēja.

Saeima atbalsta budžeta grozījumus

Saeima 13. septembra plēnarsēdē otrajā un galīgajā lasījumā atbalstīja šā gada budžeta

grozījumus. Grozījumi paredz vēl papildus vairāk nekā 88 miljonus latu lielus tēriņus. Par budžeta grozījumiem balsoja 88 deputāti, pret nebija neviens, divi - Dana Reizniece Ozola un Jānis Vucāns no ZZS frakcijas atturējās. Līdz ar šā gada budžeta grozījumiem budžeta izdevumi, ieskaitot prioritāros pasākumus 70 miljonu latu apmērā un papildus atbalstītos priekšlikumus, šogad palielināsies kopumā par 240 miljoniem latu.

Parlaments atbalsta Pilsonības likuma grozījumus

Saeimas deputāti pēc karstām debatēm otrajā lasījumā atbalstīja Pilsonības likuma grozījumus, tika sakārtots arī dubultpavalstniecības jautājums. Par likuma grozījumiem balsoja 65 koalīcijas un *Zaļo* un Zemnieku savienības deputāti. Pret balsoja astoņi *Saskaņas centra* (SC) deputāti, atturējās 19 SC deputāti. Paredzēts, ka likums pēc pieņemšanas Saeimā stāties spēkā 2013. gada 1. janvārī.

Likuma grozījumos noteikts, ka trimdinieki saglabās tiesības reģistrēties par Latvijas pavalstniekiem. Runa ir par tiem trimdiniekiem, kuri iesniegs apliecinājumu, ka laikā no 1940. gada 17. jūnija līdz 1990. gada 4. maijam ir atstājuši Latviju saistībā ar PSRS vai Vācijas okupāciju vai tikuši deportēti un minēto iemeslu pēc līdz 1990. gada 4. maijam nav atgriezušies Latvijā uz pastāvīgu dzīvi. Šiem cilvēkiem, reģistrējoties par Latvijas pavalstniekiem, varēs būt dubultpilsonība.

Likums noteiks, ka dubultpavalstniecība var izveidoties arī tiem cilvēkiem, kuri ir ieguvuši citas Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts vai arī Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts pavalstniecību. Tāpat dubultpavalstniecība varēs būt pilsonim, kurš ieguvīs tādas ārvalsts pavalstniecību, ar kurai Latvija noslēgusi līgumu par dubultpavalstniecības atzīšanu.

EDSO spiež...

Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) augstais

komisārs mazākumtautību jautājumos, Latvijas sabiedrībai labi pazīstamais Knuts Vollebeks Saeimas priekšsēdei Solvitai Āboltiņai un Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdei Ilmai Čepānei adresētā vēstulē kritizē apstiprinātos grozījumus Pilsonības likumā. Viņš mudina atcelt jebkādas ierobežojumus pilsonības piešķiršanā bērniem, kas nepilsoņu ģimenēs pēc 1991. gada 21. augusta dzimuši Latvijā. Viņš arī uzsver, ka Pilsonības likumam būtu jāstrādā ar atpakaļejošu datumu un visiem bērniem, kas Latvijā dzimuši pēc 1991. gada 21. augusta, būtu jāpiešķir pilsonība, „jo Latvijā joprojām ir tūkstoši, kas nav ieguvuši pilsonību citos veidos [naturālizācija]”.

Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa, komentējot EDSO vēstuli saistībā ar Saeimā pieņemtajiem Pilsonības likuma grozījumiem, norāda, ka katrai valstij ir tiesības izvērtēt naturālizācijas nosacījumus, turklāt Latvijā nepilsoņiem ir iespējas reģistrēt savus bērnus par pilsoņiem. Savukārt Ilma Čepāne atzīst, ka EDSO norādījumiem ir tikai rekomendējošs raksturs.

Raivis Dzintars brīdina...

Nacionālās apvienības *Visu Latvijai/Tēvzemei un Brīvībai/LNNK* līdzpriekšsēdis Raivis Dzintars intervijā *Neatkarīgajā Rīta Avīzē*, runājot par Latvijas attiecībām ar Krieviju, uzsvēris, ka mūsu austrumu kaimiņu imperiskais skatījums uz Latviju nemainās, viņi joprojām cer atgūt Latviju. To ir iespējams izdarīt nevis formāli, bet pēc būtības, veidojot politisko dominanci mūsu teritorijā. Dzintars nosauca prelatvisko spēku taktiskos paņēmienus, kādi tiek lietoti pret mūsu valsti.

„Ir vajadzīgas četras lietas. Pirmkārt, jāorganizē pietā kolonna, kurai visu laiku jābūt teicamā sportiskā formā attiecībā uz valstiski svarīgiem atslēgas jautājumiem. Otrkārt, ir jāmaina latviešu nacionālais pašlēmums un valstiskā apziņa. Treškārt, jārada latviešos maldīga miera izjūta, sak, no austrumiem mūs nekas neapdraud, no rietumiem ir vēl lielāki draudi, pašī vien visā esam vainīgi utt.

Ceturtkārt, jānostiprina promaskavisko spēku ietekme Latvijā. Ja šīs četras lietas īstenosies, viss, par ko cilvēki cīnījās Atmodas laikā, tiks zaudēts. Lai tas nenotiktu, mums jāstrādā ilgtermiņā.”

Tautības ieraksts pasē

Saeimas Nacionālās apvienības frakcija piedāvājusi atjaunot likuma normu, ka pēc cilvēka vēlēšanās pasē varētu ierakstīt arī viņa tautību. Valdošajā koalīcijā visskeptiskākie par to ir Reformu partijas pārstāvji. Saeimas deputātes Ineses Lībiņas-Egneres ieskatā pase ir identifikācijas dokuments, kurā nevajadzētu rakstīt visu iespējamo, ko vien cilvēkam sagribas. „Protams, tā it kā ir brīvprātīga izvēle, bet mums jābūt drošiem, ka tā patiešām būs brīvprātīga un cilvēkiem būs pilna informācija par to, kādas neērtības var rasties ārvalstīs,” viņa teica intervijā plašsaziņas līdzekļiem.

Turpinās Latvijas iedzīvotāju aizbraukšana

Centrālās statistikas pārvaldes dati par demografiju liecina, ka 2011. gadā Latvijas iedzīvotāju skaits samazinājies vairāk nekā par 30 tūkstošiem.

Mirušo cilvēku skaits pārsniedz dzimušo skaitu par 9,7 tūkstošiem, bet aizbraukšanas dēļ iedzīvotāju skaits samazinājies par 23,1 tūkstoti. 2012. gada sākumā Latvijā dzīvoja 2 miljoni 42 tūkstoši cilvēku jeb par 32,8 tūkstošiem mazāk nekā gadu iepriekš. Iedzīvotāju blīvums Latvijā samazinājies no 41 cilvēka 1990. gada sākumā līdz 32 cilvēkiem uz kvadrātkilometru pašlaik.

Mirušo skaita pārsvars pār dzimušo bērnu skaitu un emigrācija ietekmējusi arī vecum sastāvu. Patlaban uz 1000 darbspējīgo iedzīvotāju ir 348 pensionāri - pusotru reizi vairāk par bērnu un pusaudžu skaitu. Latvijas iedzīvotāju vidējais vecums pašlaik ir 41,9 gadi. Vīriešu vidējais vecums ir 38,7 gadi, sievietes – 44,7 gadi.

Kopš 2000. gada ir pieaudzis to iedzīvotāju skaits, kuriem ir Latvijas pilsonība, šogad tie jau ir 83,7%.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Latvijas nelabvēļu velnišķīgā iztēle

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Rīgas krievvalodīgais laikraksts *Vesti Segodņa* un tā iknedēļas pielikums – žurnāls *Vesti* savā antilatvismā apsteiguši konkurējošo laikrakstu *Čas*. Vārdu sakot, 30. augustā *Vesti* nāca klajā ar kļedzošu virsrakstu – **Zad Jevropy**, tulkojumā – **Eiropas pakaja**. Atšifrēsim: Rīgas domes deputāts Ruslans Pankratovs, uzstājoties konservatīvā Maskavas internet-telekanāla *Deņ-TV* raidījumā, izteicies, ka “Padomju Savienībā Latvija bija Savienības “eiropiskā seja”. Tagad, Eiropas Savienībā, **Latvija ir Eiropas pakaja**”

Zad - pakalpuše, *zadņica* -

pakaja: šis metaforas vāji slēptais nolūks ir – provocēt, ņirgāties, izsmiet. Uzdrošinot atgādināt Rīgas domes deputātam Ruslanam Pankratovam: Aušvica, kur nacisti nogalināja pāri par miljonu nevainīgu cilvēku, metaforiski tika raksturota kā *anus mundi*, t.i., pasaules pakaja (anatomiski – tūplis), kaut kas neiedomājami šaušalīgs. Ruslans Pankratovs, kas jau labu laiku sūdzas tās pašas Eiropas tiesās par to, ka viņa vārdam un uzvārdam Latvijas pavalstnieka pasē “piespiedu kārtā piekarināts” burts “s”, šādu Aušvicas raksturojumu varbūt pat nav dzirdējis, bet abu metaforu līdzība ir likumsakarīga.

Savu velnišķīgo iztēli Ruslans Pankratovs aizstāv un pamato

plašā intervijā, ko viņš devis *Vesti* žurnālistam Igoram Meidenam: Latvijas stāvoklis esot tik bēdīgs, ka “tagad katrs nabadzīgs viensētņieks pat par diviem dolariem labprāt pārdos savas dzimtenes gabaliņu, lai uz tā, piemēram, tiktu uzbūvēta NATO kaŗa bāze, bet viņam ļautu tur strādāt par apkopēju”.

Ne velti Andrejs Fefelovs – šovinistiskā un staļinistiskā Maskavas nedēļas laikraksta *Zavtra* galvenā redaktora Aleksandra Prochanova dēls – nosaucis Rīgas domes deputātu Pankratovu par “Latvijas krievu kustības lideri”. Nešpetnāks par Lindernanu, Osipovu, Gaponenko, Girsu?

Dusmīgs viņš ir, šis Pankratovs. Viņš atsaucas uz sen atmaskoto

viltojumu – t.s. “Dallesa plānu” un šādi raksturo Rietumu pasaules “patieso saimnieku” ieceres: Baltijas pamattautas kļūst arvien nabadzīgākas, niknas un viegli vadāmas, un tad, “kad izkāmējušajiem pamattautas (*titulnaja nacija*) pārstāvjiem smadzeņu vietā paliek vienīgi vinegrets (!), patiesie saimnieki sāks pievilkt skrūves – piemēram, pierāda, cik nepieciešams būvēt militārus objektus, kur lielgabali un raķetes tēmētas vienā konkrētā virzienā, tad tiek ieviests kaŗaspēks – “demokrātisko vērtību stiprināšanai”. Nākamais solis – kaŗš.

Pietiek citēt Rīgas domes deputātu Pankratovu. Aina ir skaidra.

Viņam līdzīgu darboņu un rakstoņu Latvijas krievvalodīgajā

sabiedrībā diemžēl nav mazums. Par to liecina antilatviskā gaisotne, kas valdīja t. s. Maskavas namā, kur notika Krievijas “tautiešu” organizāciju 5. konference, kuŗas sauklis bija: “Vienlīdzīgas tiesības – galvenais priekšnoteikums Krievu pasaules (!) saglabāšanai Latvijā”. Par to nebūtu jābrīnās, bet nepatīkami pārsteidz tas, ka šajā sariatā tā nolūkus dedzīgi atbalstīja latvietis Einārs Graudiņš, pašpasludinātais marksisma teorētiķis un antifaišists.

Acīmredzot biedrs Graudiņš piekrit tam, kas teikts šīs konferences rīkotāju portālā www.rodina.lv: “Latvija ir nejausš šīs teritorijas nosaukums”...

Franks Gordons

Ministru šūpotāji drupina valsts pamatus...

Krievijas premjers Dmitrijs Medvedevs nācis klajā ar paziņojumu, ka Maskava vēlas stiprināt t.s. **maigo varu**. Amerikāņu politologa Džozefa Naja (*Nye*) lietotais termins *soft power* nozīmē spēju iedarboties uz citu valstu izturēšanos ar savas valsts kultūras (civilizācijas) humānītāri zinātnisko, ārpolitisko un citu jomu pievilcību jeb „sabiedriskās diplomātijas tiklu sistēmu”, kas ir viena no visdinamiskāk augošajām un ietekmīgākajām pasaules politikas sfairām. Krievijas izpratnē tas nozīmē, ka tās vara ārvalstīs tiks stiprināta, īstenojot savus mērķus ar politiskiem un ekonomiskiem līdzekļiem. Šo pieeju īsteno Federālā aģentūra sadarbībai ar tautiešiem ārvalstīs jeb *Rosstrudničestvo*, un tās vadītājs Konstantīns Kosačevs radiostacijai *Voice of Russia* paziņojis, ka aģentūras mērķis ir transformēt krievvalodīgās kopienas par tādu spēku, kas var ietekmēt vietējās valdības tā, lai šajās valstīs tiktu veicinātas Krievijas ārpolitikas intereses.

Krievijas prezidenta administrācija izsludinājusi atklātu iepirkumu, meklējot pētnieku viedokļus par Maskavas lomu Kaukazā un par Ukrainas federālizāciju. Iepirkumi izsludināti arī par situāciju Latvijā un Moldovā. Citiem vārdiem sakot, **Krievijas maksās naudu tiem, kas izpētīs, kāda vietējām finanču un ekonomiskajām grupām ir ietekme uz politiskajiem procesiem minētajās valstīs, un spēs ieteikt, kā Kremlis to visu var izmantot savās interesēs**. Maskavas Kārnegi centra analītiķis Aleksejs Malasenko laikrakstam *Vedomosti* norādījis, ka ar „divpusējās sadarbības attīstīšanu” Kremlis nesaprot neko citu kā vien vēlmi panākt šo grupu pilnīgu lojalitāti Krievijai. ASV institūts *Jamestown Foundation* savā mājaslapā raksta – Krievija pēc kaŗa ar Gruziju ir sapratusi, ka problēmu kārtošana ar kaimiņiem, izmantojot militārus līdzekļus, izmaksā pārāk dārgi,

tāpēc tā ķērusies pie citām metodēm, tostarp politiku uzpirkšanas, politisko partiju un kustību dibināšanas un vāju institūciju izmantošanas savās interesēs.

Savukārt *Saskaņas centra* (SC) priekšsēdis, Rīgas pilsētas galva **Nils Ušakovs** pēdējā laikā par politiku cenšas daudz nerunāt, savos izteikumos ir „maigs un pūkains”. Nesen *TV5* raidījumā krievu valodā „Bez cenzūras” Ušakovs norādīja, ka 1940. gadā Latvijas iestāšanās PSRS nav bijusi pavisam labprātīga un īsti pareizi tas neesot bijis, bet neesot svarīgi, vai to sauc par okupāciju, aneksiju vai kā citādi. Galu galā, kā to nosaukt, tas esot vēsturnieku un citu speciālistu jautājums. Šodien Latvijā pats svarīgākais esot labklājība visiem, un SC rūpot tikai tas, nevajagot visu tik ļoti politizēt. Vārdu sakot, nav svarīgi, vai Latvija tikusi okupēta, svarīgi ir, lai šodien maizes pietiktu visiem. Domāju, ka Ušakova pausto vēlmi par visiem parūpēties sadzirdēja ļoti daudzi latvieši, jo cilvēki ir noguruši no krīzes. Minētajā raidījumā Ušakovs sacīja, ka *Vienotība* ir kļuvusi par Tautas partijas garīgo mantinieci, un jāatzīst, ka viņam ir daudz taisnības. Diemžēl *Vienotības spice* tiešām visvairāk nodarbojas ar dažādu savu lietu kārtošanu, un, laigannepārtrauktietiekskanināts, ka Latvija lieliem soļiem iet ārā no krīzes, trūkums, bezdarbs un izmisums patiesībā mazumā neiet. Ušakova scēnārijs savā vienkāršībā ir teju ģeniāls: vai nav vienalga – bija okupācija vai nebija, vai nav vienalga – kādā valodā runāt, jo latviešu valoda taču skaitās valsts valoda un to neviens neapdraud, vai nav vienalga, kādas ir tās politiskās darīšanas, bet jums taču vajag darbu un maizi. Tā sacīt, praktiskais un rūpīgais Rīgas mērs, kuŗu interesē cilvēki, nevis politika.

Tikmēr tie, kas neslēpj savu interesi politikā, ir ķērusies pie **divu ministru šūpošanas**, un šķiet, ka varētu sekot arī demisijas pieprasījums trešajam ministram. Politikas un „saimniecisko” lietu kārtoņus nepajokam nokaitinājis izglītības un zinātnes ministrs

Roberts Ķilis, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Edmunds Sprūdzs, un aizvien vairāk iebildumu saņem arī ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts. Ministriem nevar pārņemst izglītības un pieredzes trūkumu. Roberts Ķilis savulaik ir ieguvis filozofijas maģistra gradu sociālajā antropoloģijā (ar izcilību) Kembridžas universitātes Sociālās antropoloģijas nodaļā un pēc tam arī filozofijas doktora gradu Kembridžā. No 1999. gada līdz pat šim laikam Ķilis ir asociētais profesors Rīgas Ekonomikas augstskolā (ekonomiskās antropoloģijas kursa direktors, pētnieks, bakalaura darbu vadītājs).

Edmunds Sprūdzs ir ieguvis MBA gradu Roberta Kenedija kolledžā Čirichē, Šveicē, viņam ir uzņēmēja pieredze. Savukārt **Daniels Pavļuts** vispirms ieguvis bakalaura gradu mākslās (klavier spēlē) Jāzepa Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijā, bet pēc tam profesionālu diplomu kultūras menedžmentā (*Post-Graduate Diploma In Cultural Management*) Londonas *City* universitātē un maģistra diplomu sabiedrības vadībā (*Master of Public Administration*) ar speciālizāciju liderībā Hārvarda universitātē. Starp citu, Hārvarda universitātē ir pirmajā vietā labāko pasaules augstskolu sarakstā, bet Kembridža ir labāko pasaules augstskolu pirmajā desmitniekā (Eiropā Kembridža ir pirmajā vietā).

Visus trīs ministrus amatam ieteica Reformu partija, un viņiem ir kāda kopīga īpašība – ar viņiem neko nevar sarunāt kā „ar savējiem”, viņi nepiedalās dažādu lietu „kārtošanā”, ar viņiem nevar tirdzoties pēc principa „tu man, es tev”. Ministri dara to darbu sabiedrības un valsts labā, kuŗa dēļ amatu pieņēmuši. Viņiem nav vajadzības sevi apliecināt ar amatu un varu ministrijā, viņu vienīgais darbs un darījumi nav politikas lauciņā. Citiem vārdiem sakot, ja politikā viņi kļūst pārāk neērti un traucējoši, viņi nepaliks kā bezdarbnieki uz ielas, politika nav viņu vienīgā un lielā iespēja tikt pie kādiem labumiem sev un savējiem. Protams, negribu teikt,

ka šie ministri ir pilnīgi ideāli, ka viņi nevar kļūdīties un pa reizei arī nekļūdās, bet viņus no vairākuma politiķu atšķir ne tikai patiešām laba izglītība, bet arī godīgums un atbildība par savu darbu.

Par to, ka Latvijas vispārējās un arī augstākās izglītības sistēmā vajadzīgas reformas, tiek runāts jau visus atgūtās neatkarības gadus, bet gaŗas ir bijušas ne tikai runas, bet arī darbi. Ministra Ķiļa pozīcija ir tāda, ka līdz 2020. gadam vismaz vienai Latvijas augstskolai būtu jāiekļūst 100 labāko Eiropas un 500 pasaules augstskolu vērtējumā (reitingā). Teorētiski pret to neviens neiebilst, bet katrs pārmaiņu priekšlikums un mēģinājums saskaŗas ar milzīgu pretestību. Varētu pat sacīt, ka ministra ierosinātā augstskolu pārkreditācija un iespējamā vairāku augstskolu apvienošana zināmās aprindās ir izraisījusi gluži vai trakuma lēkmi.

Nesen augstskolu Rektoru padome paziņoja, ka pieprasa ministra demisiju. Tiesa gan, tūlīt pēc tam klajā nāca visai interesanti fakti – par tādu Rektoru padomes lēmumu bija pārsteigts Latvijas Universitātes (LU) rektors Mārcis Auziņš, kas piedalījies attiecīgajā sēdē un darba dēļ bijis spiests no tās aiziet agrāk. Pēc Auziņa stāstītā, jautājums par ministra demisiju nemaz nav bijis iekļauts darba kārtībā un par to vispār nav bijusi runa. LU rektors bija ļoti pārsteigts, ka pēc viņa aiziešanas pēkšņi noticis kaut kas tāds.

Būdamu komandējumā, šajā Rektoru padomes sēdē nepiedalījās arī Tehniskās universitātes rektors. Pēc tā, ko Auziņš stāstīja presi, un pēc žurnālistu publiska atgādinājuma, ka Rektoru padomei juridiski nemaz nav tiesību ministru atlaist, Rektoru padome tūdaļ sāka taisnoties, ka viņi nemaz par tādu lēmumu nav balsojuši, tikai uzrakstījuši vēstuli Ministru prezidentam un vispār tas nemaz neesot bijis lēmums, un tā tālāk, un tā joprojām.

Latvijas Studentu apvienība (LSA), sabiedriskā organizācija, arī vispirms nāca klajā ar apgalvojumu, ka grib ministra demisiju, bet pēcāk noskaidrojās, ka to

gribētu apvienības vadītājs, bet daudzu augstskolu pārstāvji ir pret demisijas prasību. Izraisījās pat asa diskusija par to, ka apvienības vadītājs ar steigu jāmaina, jo viņš izpilda politisku pasūtījumu (viņa ģimene ir saistīta ar Lemberga *Zaļo* un Zemnieku savienību), un Rīgas Ekonomikas augstskolas Studentu asociācija ar vienbalsīgu valdes lēmumu izstājās no LSA.

Par to, kas notiek un nenotiek izglītības sistēmā, varētu rakstīt daudz un gaŗi, bet fakts ir tāds, ka ļoti daudzi mainīt neko negrib, jo viņiem ir ērti tā, kā ir pašlaik, tāpēc ministrs Ķilis ļoti traucē. Līdzīgi ir ar ministru Sprūdzu, kas grib panākt, lai deputāti nedrīkstētu ieņemt atbildīgus amatus pašvaldības uzņēmumos. Pašlaik ir tā, ka deputāti lemj par uzņēmuma financējumumu un savu algu tajā, paši tur strādā un paši sevi kontrolē. Ministram ir arī citi ierosinājumi par to, ko vajadzētu mainīt, bet Latvijas Lielo pilsētu asociācija (LLPA) jau ir paziņojusi, ka gribētu ministra demisiju, un dažādās diskusijās (arī publiskās) ir notikusi gandrīz vai ministra apsaukšana. Neapmierinātība pamazām birst arī ar ekonomikas ministru, jo viņš vēlas paugstināt elektroenerģijas tarifa „iesaldēšanu” līdz 2016. gadam jauniem atjaunojamās jeb zaļās enerģijas ražotājiem un ierobežojumu noteikšanu agrāk izsniegtajās atļaujās.

Būtu aplam domāt, ka visi ministru šūpotāji izpilda kādus Krievijas uzdevumus, ir ieinteresēti Maskavas ietekmes pastiprināšanā vai lolo līdzīgus nodomus. Lieļākoties viņi rūpējas paši par sevi vai arī palīdz kādam „no savējiem” noturēties ērtā vietīnā un par politiku nedomā vispār. Iespējams, ka viņiem pat prātā neienāk, ka, kaŗojot tikai par savu labumu un skaistāku dzīvi sev, patiesībā **viņi drupina mūsu valsts pamatus**. „Maigās varas” organizētājus Maskavā gan tas pierēc, jo nav jāiegulda papildu nauda. Bāleļiņu visu izdara paši ar savām rociņām, bet valdošā koalīcija noskatās ar apmierinājumu seļā.

Sallija Benfelde

Liela meistara radīta zīme

Saruna par Nacionālās bibliotēkas būves aktuālitātēm ar LNB Atbalsta biedrības valdes locekli **Jāni Dripi**

Jums, Jāni, - gan Atbalsta biedrības, gan Kultūras ministrijas pārstāvim - vaicājam, kas šobrīd ir aktuālākais Nacionālās bibliotēkas projekts? Vai ir informācija par maiņām termiņos un izmaksās?

Projekts ir sarežģīts un resursu ietilpīgs ne tikai Latvijas un Baltijas mērogā, bet visas Ziemeļeiropas kontekstā. Un pēc krīzes periodā nav jābrīnās, ka termiņi un izmaksas tiek nedaudz koriģētas. Atbilstoši KM sagatavotajiem grozījumiem Nacionālās bibliotēkas projekta īstenošanas likumā paredzēts, ka projekts visās tā sadaļās īstenojams līdz 2013. gada 31. decembrim. Darbu grafiks sagatavots sadarbībā ar projektā iesaistītajām institūcijām – būvdarbu veicējiem, autoruzraudzības, būvuzraudzības grupām un LNB.

Kad tiks pabeigta būvniecība?

Ēkas būvdarbi uzsākti 2008. gadā. To gaitu ietekmēja krīze un 2009. un 2010. gada budžeta samazinājums. Nepietiekamā finansējuma dēļ 2009. gada vidū tika palēnināts darbu temps, apturēti ēkas fasādes uzstādīšanas darbi un netika atļauta apakšuzņēmuma līgumu slēgšana par iekšējiem inženier-techniskajiem un apdares darbiem. Tika apturēta arī jumta būvniecības procesa virzība. Projekta īstenošanai pieejamais finansējums tika pārcelts uz 2012., 2013. gadu.

Likumā bija paredzēts, ka visi būvdarbi jāpabeidz līdz šī gada 18. novembrim. Tas vairs nav reāli un nopietni, ņemot vērā iepriekš minēto.

Atbilstoši aktuālizētajam un papildinātajam projekta īstenošanas grafikam pamatbūvniecības apjoms tiešām tiks pabeigts līdz 2012. gada novembrim. Darbi turpināsies ar interjera izveides iekārtu montāžu un infrastruktūras izbūvi. Savukārt projekta pilna realizācija un LNB darbības uzsākšana jaunajā ēkā plānota 2013. gada nogalē.

Tas nozīmē, ka būs pabeigta arī infrastruktūras objektu 1. kārtas celtniecība, bibliotēkas krājuma pārvietošana un iekārtošana jaunajās lasītavās. Jaunuzceltie objekti būs nodoti ekspluatācijā. Pēc LNB aprēķiniem pilns pārceļšanās process vien aizņems 7 - 9 mēnešus. Tas nozīmē, ka jau 2013. gada maijā ir jāsāk krājuma pārvietošana. Parallelo darbu koordinācija nebūs vienkārša. Bet **no 2014. gada 1. janvāra Rīga būs Eiropas kultūras galvaspilsēta** – tas ir vienojošs un mobilizējošs datums ar pamatīgu atbildības devu! Un Nacionālajai bibliotēkai būs svarīga loma Rīgas kultūras dzīvē šajā gadā. Ar atvērtību pakalpojumu un fiziskā laika izteiksmē, ar piedāvājumu daudzveidību – izziņas funkcija, izstādes, kongresi, konferences, koncerti, ēkas apskate, specializēti veikali, restorāns, interneta kafējnīca...

Atbalstīta nepieciešamība ēkas būvdarbu pabeigšanu sadalīt stadijās, kuŗu laikā notiek

pakāpeniska telpu nodošana bibliotēkai mēbeļu un aprīkojuma izvietojumam. Ir izstrādātas precīzas stāvu plānu shēmas, paredzot zonas ar konkrētiem pabeigšanas termiņiem un parallelo darbu veikšanas iespējām, arī pakāpenisku bibliotēkas darbības uzsākšanu jaunajā ēkā.

Tātad LNB savu darbību pilnvērtīgi uzsāks un durvis apmeklētājiem vērs...

... 2013./2014. gada mijā. Jau minēju, ka Nacionālajai bibliotēkai pilnvērtīgi jādarbojas Eiropas kultūras galvaspilsētas sarīkojumu laikā. Bet tūdaļ seko vēl viens izaicinājums un arī iespēja - 2015. gada pirmajā pusgadā Latvija pirmo reizi kļūs par ES prezidējošo valsti. Un Nacionālā bibliotēka būs visu prezidentūras galveno notikumu norises vieta.

Latvija lauzīs stereotipu, ka ES

Jānis Dripe

Foto: Jānis Dripe

Fasāde pret Daugavu ir lakoniska telpiskajā izteiksmē, izteiksmīga siluetā un dažādos gaismas režīmos

prezidentūras lielās sanāksmes tiek parasti rīkotas racionālās sporta vai izstāžu būvēs pilsētas nomalēs. Latvija piedāvās izcilu kultūras ēku pašā pilsētas centrā. Un valstu vadītāji pie 129 m garā sanāksmju galda vēros Daugavas plūdumu un Vecrīgas filigrāno siluetu.

Kā mainīsies projekta kopējās izmaksas?

Finanču līdzekļi projekta īstenošanai 2012. gadam ir pietiekami, taču papildu līdzekļi ir jāplāno 2013. gada budžetā – 9,4 miljonu latu apmērā. Es vēlos īpaši uzsvērt, ka te nav runa par būvniecības izmaksu pieaugumu. Tie pamatā ir iekārtu un aprīkojuma iepirkumi, kuŗu budžetu krīzes laikā samazināja, bet kvalitatīvas lietas maksā tik, cik tās maksā. Un tā ir infrastruktūras izbūve, kas krīzes ietekmē tika trīs reizes pārprojektēta. Un infrastruktūrai tā ir tikai 1. kārtā. Ja vēlamies loģisku visu infrastruktūras izbūvi līdz 2015. gada ES prezidentūrai, tad jāplāno vēl 23 miljoni latu šiem darbiem.

Precīzāk papildu finansējums veidojas šādi: infrastruktūras

objektu 1. kārtas būvdarbiem - 3 miljoni, kā arī mēbeļu un aprīkojuma izmaksām - 4,8 miljoni. Tāpat, ņemot vērā 2014. un 2015. gada sarīkojumus, projekta sastāvā ir iekļauti ēdināšanas zonas izbūves un lielās konferenču zāles akustikas kvalitātes uzlabošanas pasākumi – attiecīgi izmaksu pieaugums 1,3 miljoni.

Patī būvniecība pēdējos divos gados valstij valstij ir izmaksājusi mazāk, nekā bija plānots, jo LNB ēkas būvdarbu līgumā noteikts, ka paveikto būvdarbu izmaksas tiek koriģētas reizi ceturksnī atbilstoši Latvijas Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajiem būvniecības izmaksu indeksiem. Līgumā piemērotie būvniecības izmaksu indeksi 2011. gadā attiecībā pret bāzes periodu kopumā ir bijuši negatīvi, tāpēc indeksācijas rezultātā no būvdarbu sākuma līdz 2011. gada beigām izmaksu samazinājums ir 9,2% no kopējās paveikto darbu vērtības.

Turpmākajā periodā izmaksas var tikt precīzētas atbilstoši plānoto iepirkumu faktiskajiem rezultātiem un pievienotās vērtības nodokļa likmes maiņām.

Zinām, ka jūs, Jāni, bieži visojaties būvlaukumā un jūsu acu priekšā top bibliotēka. Kā Gunāra Birkerta ideja tiek realizēta dzīvē?

Domāju, ka varam būt liecinieki patiesi lielam notikumam Latvijas kultūras vēsturē un Rīgas pilsētā. Ēka ir liela meistara radīta zīme. Jo gatavāku ēku redzam, jo pārliecinošāk tā izskatās.

Parādās lielo profesionālo plašsaziņas līdzekļu interese. Nacionālā bibliotēka noteikti būs arhitektūras galamērķis, un Gunārs Birkerts savā solidajā vecumā var būt patiesi gandarīts par šādu savas bagātās arhitekta karjeras vainagojumu. Tā ir meistara vislabākā iespējamā atgriešanās Rīgā.

Kā ēka iedzīvojas Daugavas kreisā krasta apbūvē?

Silueta izteiksmības dēļ Nacionālā bibliotēka ir ēka – soliste. To nosaka arī saturs. Un labi partneri ir RBSSKALS biroju ēka, Swedbank augstbūve. Daugavas kreisais krasts pamazām kļūst par Rīgas vēsturiskā centra papildinājumu – tādu lomu šai Rīgas daļai pilsētplānotāji pare-

dzēja jau 20. gadsimta sākumā. RTU komplekss Ķīpsalā un plānotā LU Dabas zinātņu fakultāte būs izcili Nacionālās bibliotēkas saturiskie partneri.

Bibliotēka ir Pārdaugavas liela kultūras iespēja.

Kādu jūs redzat LNB Atbalsta biedrības lomu pēc bibliotēkas pārceļšanās jaunajā ēkā?

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības pienākumi nebeigsies ar ēkas uzcelšanu – tās atvērtība, funkcionālitate un profesionāla kalpošanas perfekcija arvien būs visu biedrības biedru rūpe un lepnums.

Sarunā piedalījās
**Olita Pričina-Voitika, un
Sanita Kitajeva**

Uldis Grasis

pārmaiņu laiks

pārmaiņu laiks
ir laiks
kas aiztek projām
no izdegušām ēkām
un ceļ jaunas

nav mājvietas
kuŗas var svilināt
lai īrniekus vilinātu
un padarītu bagātākus
jo tikai pārmaiņu laiks
var pārmainīties ēkās
kuŗu sliekšnis ir vairāk
kā ieiešana ēkās
nemainītās

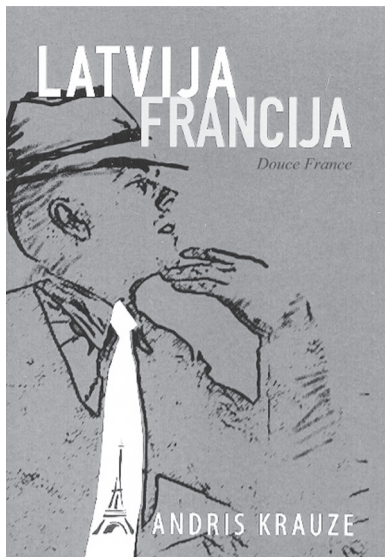
jaunās mājvietas
var sliekšņus izmainīt
un ievest tevi
izgreznotās istabās
kas krāsojās tevī
kā izbalinātā
sniegbaltā krekļā
pārmaiņu laikā
tu vari ieiet savā loga rūtī
atrast sevi
kā jaunu ir - nieku
kas nedz izīrē
nedz irē sevi pats

pārmaiņu laiks
kā jauns slīpēts parkets
iestaigāsies tevī
un pārtaps par tavu
iekšējo mājokli
un pastāvēs viss
kas pārmainīsies
atradīs sev
jaunu sliekšni

būs jāatrod
vēl tikai
jauna adrese

Latvija Francijā

ieņēma Kurzemi un Zemgali.

Autors žurnālists Andris Krauze lielāko daļu savu publikāciju veltījis kinomākslas norisēm, taču pēdējos gados pievērsies kultūrvēstures temām. Savāktie materiāli, izrādās, ir tik interesanti un intriģējoši, ka to autors uzdrošinājies uzziņāt piedāvāt lasītājiem. Par ieceri izveidot grāmatu viņš savulaik rakstījis: „To dienu aculiecinieku

vairs nav mūsu vidū, tāpēc skopas ziņas un liecības nācās meklēt arhīvos un memuāros. Esmu pārliecināts, ka daudzu latviešu sapnis ir bijis un joprojām ir – apmeklēt Franciju vai pat mācīties un dzīvot Parīzē. Pretēja virziena kustība – miermīlīga „infiltrācija” Francijā sākās 20. gadsimta sākumā. Uz šo vilinošo, romantikas apdvesto zemi devās latviešu jaunie mākslinieki un 1905. gada revolūcionāri... Pēc Pirmā pasaules kara Francijā dzīvoja, strādāja

vai mācījās vairāki tūkstoši Latvijas pilsoņu, no tiem vairāku vārdi ir ierakstīti vēstures annālēs. Viņu veikums prasa, lai šis mantojums tiktu saglabāts.”

Vakara turpmāko gaitu kuplināja jaunā latviešu operdziedātāja soprāniste Silga Tiruma un viņas dzīvesbiedrs tenors Pjērs Soldano ar rūpīgi veidotu koncertprogrammu, kurā bija iekļautas latviešu solodziesmas, piemēram, Emīla Dārziņa „Aizver acis un smaidi” un „Vēl tu rozēs plūc”,

ko Soldano dziedāja latviski, kā arī fragmenti no klausītāju iecienītajām operām „Traviata” un „Karmena”.

Vēlreiz gribu pateikties grāmatas atbalstītājiem - Francijas institūtam Latvijā, Eiropas Komisijas pārstāvim Latvijā, kā arī speciālo uzdevumu vēstniekam sadarbībā ar diasporu Rolandam Lappuķem par atzinīgajiem vārdiem, kas veicināja grāmatas iznākšanu.

Zigrīda Krauze,
grāmatas redaktore

Septembris tradicionāli tiek uzskatīts par rudens mēnesi, taču šogad tas parīziešiem un Parīzes viesiem dāvāja īsti vasarīgus mirkļus, tostarp latviešu laikrakstu *Laiks* un *Brīvā Latvija* galvenajai redaktorei Ligitai Kovtunai un grāmatas „Latvija Francijā” radošajai kopai, kas savus izdevumus prezentēja latviešu kopienai un franču interesentiem Latvijas vēstniecības Francijā rezidencē Parīzē.

Sveicot klātesošos kultūras vakara apmeklētājus, Latvijas vēstniece Francijā Sanita Pavļuta-Deslandes ievadā uzsvēra, ka rudens ir arī jaunu darbu un apņemšanos laiks, tas ir jauna mācību gada sākums un daudzviet jaunas sezonas sākums - vēstniecībā tā ir jaunā diplomātiskā sezona.

Grāmatas „Latvija Francijā” radošai kopai izdevies izveidot eleganti apdarinātu un informācijas bagātu izdevumu par abu tautu kultūras un cilvēciskajiem sakariem. Pirmā nojaušma par šo Eiropas lielvalsti un franču tautu mūsu senčiem radusies 19. gadsimta sākumā, kad Napoleona karavīri uz laiku

Runā vēstniece Sanita Pavļuta-Deslandes

Sarīkojuma viesi Aina Nagobads-Ābola, Guntars Ābols...

Dziedoņi Silga Tiruma, Pjērs Soldano un pianists Jean-Michel Kim

...tēlniece Valentīna Zeile ar savu audzēkni, franču mākslinieku

Par „Radiem un draugiem”

9. septembrī „Straumēnos”, Anglijā, notika kārtējā SIA viesnīca „Radi un draugi” pilnsapulce.

Pilnsapulces laikā pateicāmies Ādolfam Silim par lielo padarīto darbu un novēlējaam jaunajai viesnīcas valdei labas sekmes.

Anglijas Daugavas Vanagu Fonda četrzvaigžņu viesnīca „Radi un draugi” atrodas Rīgā, Mārstaļu ielā, Latvijas galvaspilsētas vēsturiskajā daļā – Vecrīgā. Kopš dibināšanas 1994. gadā „Radi un draugi” ir piln-

veidojusies un mainījusies līdz ar laiku, izveidojusies par lielu, skaistu viesnīcu ar 71 istabu, divām ērtām konferenču zālēm, bāru un restorānu. Vairāk informācijas viesnīcas mājaslapā www.hotelradiundraugi.lv.

Jaunā viesnīcas valde. No kreisās: Pēteris Pētersons (valdes priekšsēdis), Ilze Grickus (valdes locekle), Evīta Žvarte, Ādolfs Silis un Māris Slokenbergs (valdes loceklis)

RADI UN DRAUGI

VIESNĪCA ★★★★★ WWW.HOTELRADIUNDRUGI.LV

MĀRSTAĻU IELA 3 | RĪGA LV1050 | LATVIJA | +371 6782 0200

LAIPNI LŪGTI RĪGĀ, ANGLIJAS DAUGAVAS VANAGU FONDA VIESNĪCĀ „RADI UN DRAUGI”!

„Mēs piederam dūšīgai un spītīgai tautai”

(Tālivaldis Ķeniņš)

Par **Siguldas opermūzikas svētkiem** tagad var uzrakstīt veselu grāmatu. Divdesmit gadu laikā caur festivāla organizatora, Siguldas ārsta un opermūzikas fanātiskā milētāja Daiņa Kalna iecerēto un arī realizēto opersvētku notikumiem izgājušas gan veselas operas, gan to fragmenti. Tajos sevi apliecinājuši neskaitāmi pašmāju un ārzemju dziedoņi, diriģenti. Kādas tik slavenības šeit nav savas balsis saskaņojušas ar Siguldas lakstīgālām. Divdesmit septiņi operu iestudējumi 20 gadu laikā – tas ir vareni! Cinoties ar vietējo un īpaši valstiski svarīgo sievu un vīru iebildumiem un noraidījumiem, neatlaidīgs un spītīgs pēc dabas, kā īsts latviešu vīrs, dakteris Kalns noturējis šos svētkus neparasti augstā profesionālā līmenī. Nu jā, varbūt ne vienmēr...

Taču 4. augusta Džuzepes Verdi „**Traviatas**” iestudējums izturēja visaugstākās profesionālās opermākslas prasības. Pat netraucēja pēkšņā Maijas Kovaļevskas izkrišana no lomas slimības dēļ. Labi, ka dažu stundu laikā izdevās slimo solisti samainīt ar Pēterburgas Marijas teātra solisti Viktoriju Jastrebovu. Kaut arī daudzi klausītāji bija atbraukuši, lai dzirdētu mūsu patieso leģendu Maiju Kovaļevsku, viņi Violetas aizstājēja nebija vilušies. Jastrebovas ska-

nīgais soprāns skanēja ļoti daudzveidīgi niansēts, maigi noapaļotu toni klusās vietās, drāmatisko spožumu tur, kur tas bija nepieciešams. Koķeto Violetu vokāli daudzveidīgu un drāmaturgiski sarežģītu vēlas dziedāt daudzi soprāni. Operlomu vērtējumā (reitingā) tā ieņem augstu pozīciju. Prieks, ka arī šoreiz opersvētku organizatora izvēle bija trāpījusi desmitniekā!

Izrādās, tas nebija vienīgais pārdzīvojums šī gada svētku organizētājam. Īsi pirmsizrādes saslīma arī Alfrēda lomas tēlotājs – slovaku tenors Pavols Bresliks. Te nu patiesi bija jāsaķer izmisumā galva! Divi galvenie solisti – un izrāde varēja tikt atcelta. Ar to būtu no-brucis viss šis festivāls...

Un atkal izlīdzēja Marijas teātris, atsūtot savu slavenību Jevgeņiju Akimovu, kas Siguldas svētkos bijis vairākkārt un pagājušā gadā dziedāja Ļenski Čaikovska „**Jevgeņija Ņeņina**”.

Varu tikai iztēloties šādas situācijas emocionālo pusi: cits būtu it vienkārši aizmucis uz mājām. Taču dakteris Kalns attaisnoja savu uzvaru un izglāba izrādi.

Traviata izturēja pārbaudījumu, kaut nelidzeni brīži izrādē bija. Taču to visu glāba solistu meistarība un pašaieliedzība. Edmunda Freiberga režija bija dabiska, organiska, interesanta. Diriģents Vladimirs Karadžijevs noturēja stingri savās rokās gan solistu ansambli, gan kori un arī

orķestri. Domāju, ka pēc šādas operizrādes un galā koncerta nākamā dienā opersvētku organizētāji – Siguldas ārsts ar savu kundzi pelnījuši labu atpūtu. Taču mūsu apstākļos tas ir tikai Violetas sapņa „Man gribētos būt brīvai un laisties augstu padebešos” (Artūra Vilka pag. gs. 50. gadu tulkojumā) metafiziska iedomā. Dakteri neviens nelaidīs brīvā lidojumā, kaut Siguldā kamanīņu trasē trenēts ne viens vien augsti uzlidojošais sporta olimpietis.

... ”Mēs abi piederam vienai dūšīgai un spītīgai tautai,” kādreiz 80. gados kādā npublicētā vēstulē rakstīja pasaules mūzikas debesis augstu uzlidojošais, izcilais latviešu skaņradis Tālivaldis Ķeniņš. Kā rakstīts tieši Dainim Kalnam un kundzei un paligam. Tālivaldim Ķeniņam šogad paliktu 93.

Varbūt būtu pienācis laiks domāt par šī jubilejas gada sagatavošanu pēc pāris gadiem? Nebūtu par ļaunu šad tad ieskanēties viņa mūzikai Latvijas Radiofonā.

Vai Tālivaldi Ķeniņu ar kādām saitēm ir saistījušas Cēsis, nezinu, bet, klausoties 5. augustā Cēsu Sv. Jāņa baznīcā intriģējošo koncertu „**Saksofons. Ērģeles. Balsis**”, jāteic, te viņa mūzika būtu lieti iederējusies. Varbūt pat labāk nekā amatieriskā un pretenciozā Andreja Selicka opus. Atskaņotāji bija teicami: Ievas Paršas krāsainais, tumši ietonētais meco, Arta Sīmaņa virtuozais

saksofons un Kristīnes Adamaites lieliskā ērģeļspēle. Ansamblis daudz uzstājies citos dievnamos, saspēlējis, piespēlējis un apspēlējis plaša diapazona repertuāru – sākot ar Ērika Ešenvalda un beidzot ar Andra Dzeņiša darbiem. Interesanta, rosinoša un vasaras vakaram īsti piemērota mūzika. Arī mans opusiņš izskanēja Cēsu baznīcas velvēs tālās atbalsīs. 1907. gadā Sv. Jāņa baznīcā iebūvētās Valkera firmas ērģeles (šī firma 19. gs. beigās veica arī Rīgas Doma ērģeļu pārbūvi) saglabājušas puslīdz labā kārtībā. Tās savlaik bērniībā esot spēlējis pats Alfrēds Kalniņš. Arī Marģeris Zariņš tās piemin savās bērniības atcerēs.

Koncerts atstāja spēcīgu emocionālo iespaidu. Manuprāt, šāds sastāvs ir īsti piemērots koncertiem Latvijas dievnamos, tāpat kā senāk brāļu Jurjānu mežragu kvartets.

Karla Orfa (1895-1982) pasaules mūzikas „hits” **Carmina Burana** (1936) laikam ir viens no tiem sacerējumiem, kuŗu zina un mīl gandrīz vai ikkatrs. Katrs, kuŗš spēj dzirdēt un uztvert. Vienmēr apbrīnojuši šī darba novatorismu – senus 13. gadsimta dzejas pantmērus saskaņot ar 20. gadsimta mūzikas arsenālu. Apbrīnojamā harmonijā, saskaņā, melodiskā un ritmiskā vienotībā senie teksti vārda tiešā nozīmē sakusuši ar Orfa mūzikas garu.

Citu starpā Rīgā to pirmo reizi

atskaņoja L. Vignera vadībā 1961. gadā. Šī notikuma turpmākās sekas un iespaidus ir pētījuši vairāki latviešu mūzikas zinātnieki, un par to šoreiz nav runa.

17. augustā šo K. Orfa skatuves kantāti pirmo reizi kopā ar kori **Ave Sol**, zēnu koti un solistiem mēģināja atskaņot neviens cits kā Rīgas pūtēju orķestris diriģenta Mārta Ozoliņa vadībā. Koncerts notika brīvā dabā Rātslaukumā, un te nu sanāca kopā vairāki pretrunīgi apstākļi, kuŗi atstāja iespaidu uz atskaņojuma rezultātu. Labā nodoma – populārizēt teicama pūtēju orķestra prestižu Rīgas tūristiem – plāns šoreiz iegāza atskaņotājus. Intīmā, klusinātā meistarzingeru milas lirika soprāna un baritona dziedājumos 3. daļā „Mīlas dārz” pilnīgi saplūda ar skaļo čaloņu un bērnu klaigāšanu, savukārt orķestra krāsu dažādība, noreducēta tikai koka un metālpūšamajiem instrumentiem, bija zudusi pilnīgi, īpaši jau instrumentālajos posmos. Kuŗš bija iedomājies šādu pārinstrumentāciju? Vai tiešām pašmāju ģenijs?

Katrā ziņā vasaras nogales koncerti gan ārpus Rīgas, gan Rīgā bija ar ambiciozām idejām – piemēram, atskaņot populāro Endrū Loida-Vēbera Rekvīmu vai Georga Frīdriha Hendeļa slavenu **Alexander's fest** („Aleksandra svētki”) (1736) pēc Draidena Sv. Cecīlijas Odas tekstiem. Arī Ineses Galantes inspi-rētie vasaras koncerti, šoreiz Dzintaros, **Summertime** un citi deva liecību par „dūšīgu un spītīgu latviešu cilvēku” darba rezultātu.

Pauls Dambis

Latvietes aksesuāra dizains pārtaps rotā Anglijas karalienei

Latviešu juvelierdizainere **Ivonna Poplanska** uzvarējusi Britu Juvelieru asociācijas (**British Jewellers' Association (BJA)**) rīkotajā konkursā, un viņas piespraude (brošas) dizains **Eternal Dove** jeb **Mūžīgā dūja** tiks darināts un dāvināts Anglijas karalienei Elizabetei II.

Londonā studējošā un strādājošā juvelierdizainere Ivonna Poplanska bija viena no sešām finalistēm BJA rīkotajā konkursā par godu karalienes dimanta jubilejai. Konkursantiem bija jāiesniedz sava dizaina ideja piespraudei, ko dāvināt karalienei, un asociācija, izraudzījusi sešas veiksmīgākās dizaina idejas, uzvarētāja noteikšanu uzticēja publikai, ievietojot balsojumu savā mājaslapā. Ivonnas konkursa darbs **Eternal Dove** jeb **Mūžīgā dūja**, izrādās, bija vispopulārākā, un viņa pelnīti kļuva par augsta prestiža konkursa uzvarētāju.

Ivonna pati saka: „Darbs tikai sākas! Tagad man būs smalki jāizkalkulē, cik dimantu, cik gramu platīna un cik gramu zelta man ir nepieciešami. Jāstrādā ar juvelieriem, dimantu slīpētājiem un daudziem dažādiem citiem speciālistiem, lai to darinātu tieši tādu, kādu esmu iecerējusi. Darbs aizņems apmēram trīs mēnešus.” Novembrī Ivonna kopā ar BJA pārstāvi

Foto no Ivonnas Poplanskas personiskā arhīva

Ivonna Poplanska

dosies uz Bakinghamas pili (**Buckingham Palace**), lai ekskluzīvo aksesuāru pasniegtu karalienei.

Terēze Bogdanova

Latviesiem.co.uk saka lielu, lielu paldies visiem saviem lasītājiem, kuŗi atsaucās uz mūsu aicinājumu balsot par Ivonnas konkursa darbu un sekmēja viņas uzvaru. Pricējamiem un lepojamiem par viņas lielisko panākumu!

Svētki mīlestības pilsētā

Sestdien, 1. septembrī, vēlu vakarā Siguldā simtiem siguldiešu un pilsētas viesu pulcējās dzelzceļa stacijas laukumā, kur risinājās vērienīgs notikums – uz speciāli izbūvētas skatuves mūziķeja **Ginta Žilinska** trio un blūza dziedātāja **Mirta**, pasaules koru olimpiādas uzvarētājas **Latvian Voices** un bītboksa mākslas pārstāvis **Lytos** no Spānijas, kā arī populārā grupa **Melo M**. Uz liela ekrāna videoprojeksijās siguldieši stāstīja par savu pilsētu, lepojās ar to un dēvēja par romantiskāko mīlestības pilsētu Latvijā. Cilvēku pūlis uzgavilēja, kad no dzelzceļa ēkas jumta ar apskauzamu kaskadieri meistarību laukumā

nolaidās trīs spānoti eņģeļi un skatītājus cienāja ar saldumiem, un vēlreiz uzgavilēja, kad tika atklāts jaunais pilsētas vides objekts – **Laimas** pulkstenis, un vēlreiz ovācijas pāršalca laukumā, kad Siguldā apgaismoja krāšņā svētku uguņošana. Un tas viss par godu Siguldas renovētās dzelzceļa stacijas ēkas, labiekārtotā stacijas laukuma un **Laimas** pulksteņa atklāšanai.

Siguldas stacija savulaik (uzcelta 1925. gadā pēc architekta prof. P. Federa projekta) bija lepnākā stacija Latvijā, Otrā pasaules kara laikā tika iznīcināta un tikai 1950. gadā uzbūvēta no jauna. Pēdējos gados ēka un tās apkārtnē bija

gauži nepievilcīgas, tāpēc 2011. gadā tika uzsākta ēkas rekonstrukcija un vērienīga apkārtnes sakārtošana. Līdz šodienai ir pabeigta projekta pirmā kārtā, kas izmaksājusi apmēram 860 000 latu. Darbu otrā kārtā turpināšoties vēl līdz gada nogalei, un kopējās izmaksas sasnies 1,2 miljonus latu. Bet perspektīvā plānoti darbi arī uz dzelzceļa perona, kur VAS „Latvijas Dzelzceļš” veiks peronu pārbūvi. Turpmāk stacijas ēka kalpos ne tikai dzelzceļa stacijai, bet arī autoostai. Ēkā iekārtotas gaišas uzgaidāmās telpas, mūsdienīgas labiercības, tirdzniecības kioski, te sava vieta būs arī novada pašvaldības policijai un Tūrisma informācijas centram.

Inese Raubiške

Atjaunotā Siguldas stacijas ēka

Tikšanās ar Latvijas paraolimpisko delegāciju Londonā

Lai suminātu Latvijas paraolimpisko komandu, Latvijas vēstniecība Lielbritānijā 3. septembrī rikoja pieņemšanu, kurā bija aicināti sportisti, treneri, visi palīgspēki, kā arī latviešu sabiedrības pārstāvji un Latvijas goda konsuli.

Latvijas vēstnieks Eduards Stiprais, uzrunājot viesus, cildināja paraolimpiešus, uzsvērot, ka viņi ar savu drosmi, mērķtiecību un ticību sev ir kļuvuši par paraugu smagu likstu un grūtību pārvarēšanā.

Paraolimpiskās komitejas ģenerālsēkretārs Andris Ulmanis izteica pateicību par sniegtu atbalstu un citēja viņu labvēles Citadeles bankas mudinājumu: „Ja tu esi, tu vari.” Ģenerālsēkretārs jutās gandarīts būt atkal latviskā vidē un dzirdēt latviešu valodu, kas viņam esot tik tuva.

Starp 4200 sportistiem, kas no 166 valstīm cīnās par medaļām, Latviju pārstāvēja astoņi atlēti dažādās disciplīnās vieglatlētikā. Visjaunākais pārstāvis bija 20 gadu vecais Edgars Kļaviņš. Viņa sporta disciplīna ir tāl-

lēšana un 200 metru distances skriešana. Sarunā ar Edgaru varēja pārliecināties, cik nopietni, bet ar kādu patiku viņš nododas sporta treniņiem un sava trenera norādījumiem. Divdesmit četrus gadus vecais R. Snikus ir viens no 13 dalībniekiem jāšanas sporta iedašes sacensībās, kurā piedalās sportisti ar vissmagākajiem veselības traucējumiem.

Ar gavilēm un aplausiem tika sveikts sportists Aigars Apinis par zelta medaļas iegūšanu lodes grūšanas sacensībās un jauna pasaules rekorda sasniegšanu.

Sekoja iepazīstināšana ar klātesošajiem sportistiem, treneriem un palīgspēkiem, neaizmirstot arī brīvprātīgos – Pēteri, Aivaru Imantu un Oskaru.

Bija pienācis brīdis apskatīt tuvumā zelta medaļu un fotografēšanās ar trīskārtējo paraolimpisko čempionu Aigaru Apini.

Pacilātības gaisotnē un draudzīgās sarunās ātri aizritēja laiks un pienāca brīdis dziedāt „Projām jāiet, projām jāiet...” ar solījumu turēt ikšķus gaidāmām sacensībām.

Kopš 1976. gada Paraolimpiskās spēles notiek valstīs, kurās tiek rīkotas arī Olimpiskās spēles, bet tās nenotika 1980. gadā Maskavā, kurā, kā jau padomju paradīzē, invalidu nebija.

Latvijā invalidu nodarbinātība sporta aktivitātēs sākās astoņdesmito gadu vidū, kad nodibinājās invalidu klubs OPTIMISTS, kas bija pirmais Baltijā.

Latvija pirmo reizi Paraolimpiskajās spēlēs bija pārstāvēta

1992. gadā Barselonā ar diviem sportistiem. Medaļas Latvijas atlēti sāka gūt, sākot ar Paraolimpiskajām spēlēm 2000. gadā Sidnejā, sekoja panākumi 2004. gadā Atēnās un 2008. gadā Pekinā.

Zigrīda Daškevica

Vēstniecībā Lielbritānijā godina Latvijas paraolimpisko delegāciju

PIRMAIS PUSGADS IEPRIECINA, BET KĀ BŪS TĀLĀK

Ojārs Celle

Latvija 2008. gadā saņēma vienu no sāpīgākajiem belzieniem vispārējā pasaules krīzē. Bija jāglābj Parex banka. Tas aprija visus Latvijas brīvos līdzekļus. Sabruka eksporta tirgus, kritās ieņēmumi. Pirms tam aizvadītajos gados vieglprātīgi netika uzkrāti līdzekļi, bet visu iztērēja, un saradās vēl jauni parādi. Tas viss šajā brīdī dubulti atriebās. Valsts bija finansiālās sprukās, bija steidzīgi jāmeklē aizdevēji. Laimīgā kārtā tie atradās. Atradās arī vadībā valstij labāki saimniekotāji, un lielās bankrota briesmas tika novērsta. Tās tomēr Latvijai maksāja gandrīz ceturto daļu zaudētas saimnieciskās vērtības, ko atgūt bija iespējams tikai palēnām, ļoti taupīgi un piesardzīgi saimniekojot.

Ieturētā saimnieciskā disciplina, izrādās, bija pareizais ceļš uz atkopšanos. Tā rit strauji tieši svarīgākajā sektorā – eksportā, kas jau 2011. gadā pārsniedza pirmskrīzes līmeni. Manāmi pieauga produktivitāte, kas uzlaboja Latvijas preču spēju konkurēt pasaules tirgos. Diemžēl šim procesam ir negatīva puse – daudzi krīzes laikā atlaistie darbinieki arī ražošanas kāpuma apstākļos vairs nebija vajadzīgi, bezdarbs valstī nenoplaka tā, kā uzplaukumā to varēja sagaidīt.

Tomēr ir jūtams arī darbaroku trūkums, bet tas vērojams resoros, kuŗos valstī trūkst attiecīgo speciālistu. Darbaspēku nespēj pilnīgi sagādāt ne panīkusi arodskolu sistēma, ne augstskolu tehniskās fakultātes. Taču humānāro zinātņu laukā redzama darbaroku pārpilnība. Arī mākslās mums ir profesionāļu pārpilnība. Diemžēl tehniskajos resoros Latvijā pašreizējās

speciālizēšanās izglītības apstākļos ar pašreizējām iespējām trūkst gan piedāvājuma, gan vēl vairāk – tehniskajās un informācijas zinātņu profesijās ieinteresētu cilvēku.

2012. gada pirmajā pusē turpinājās saimnieciskā atkopšanās, ko vērojām jau iepriekšējā gadā. Taču visā pasaulē atkopšanās no krīzes ir vai nu apstājusies, vai dažviet atkal pieņēmusi atplūdu gaitu. Un tā diemžēl aug spēkā. Lai valstī turpinātos augšupceļš, kaut vai palēnināti, jāmeklē un jāatrod jauni tirgi, jaunas iespējas tālāk paplašināt eksportu. Nupat Pasaules tirdzniecības organizācijā (PTO) beidzot ir uzņemta Krievija. Tas nozīmē, ka tai būs jāatceļ daudzi mākslīgi paceltie tarifi, kas sadārdzina cenas Latvijas precēm. Pārmaiņas nākotnē palīdzēs celt preču apgrozījumu un peļņu transitā.

Krievija ir devītā lielākā pasaules ekonomija. Būtu muļķīgi tagad, kad PTO ietekmē Krievija būs spiesta iegrožot savas politiskās ambīcijas, ko tā izmantojusi līdz šim arī saimnieciskajās attiecībās ar Latviju, nesteigties un neiegūt pēc iespējas plašākus tirgus Krievijā un citās NVS valstīs. Pašreiz ārējā tirdzniecībā Krievija eksportā no Latvijas ar 10,5% no kopvērtības ieņem aiz Lietuvas (14,9%) un Igaunijas (13,3%) trešo vietu, bet importā – ar 13,4% aiz Lietuvas (18,2%) otro vietu, apsteidzot pat Vāciju (11,7%). Sevišķi apjomu eksportā un transitā ar Krieviju varētu viegli kāpināt, jo Latvijā ražotajām precēm Krievijā ir laba slava un transita kapacitāte vēl ne tuvu nav izsmelta.

Saimnieciskajās attiecībās ar Krieviju jau vareni uzplaukusi ir Šlesera kādreiz centīgi rosinātā uzturēšanās atļauju tirgošana. Plāns ir ļoti vienkāršs. Daudziem naidīgiem Krievijas un citu NVS valstu iedzīvotājiem ir liela vēlēšanās iekļūt Šengenas zonas

iekšējās kustības telpā, bet viņi to nespēj, ja nav Eiropas Savienībā rezidējoši. Šlesera plānā šo ļaužu vēlmēm radās atbilde – par zināmu atbildību iegādāties īpašumus vai daļas kādā uzņēmumā vai finansiālā pasākumā, pretim saņemot atļauju uzturēties Šengenas zonas valstī Latvijā. Kopš 2010. gada vidus var iegūt atļauju uzturēties Latvijā un līdz ar to visās citās Šengenas zonas valstīs, investējot Latvijā reģistrēta uzņēmuma pamatkapitālā, Latvijā strādājošas bankas subordinētajā kapitālā vai iegādājoties nekustamo īpašumu vairāk nekā par Ls 100 000 Rīgas reģionā vai Ls 50 000 citos novados.

Šādā veidā Latvijā līdz gada vidum ieplūdis jau ceturtdaļmiljards latu, lielākā daļa, protams, no Krievijas. No nacionāli orientētā Saeimas deputātu gala nu izskanējuši ieteikumi uzturēšanās atļaujas cenu krietni palielināt, varbūt ievērojot to, ka ASV uzturēšanās atļauju var iegūt, ieguldot 400 000 dolaru vai vairāk.

Kā rakstīts laikraksta *Diena* 5. septembra numurā, līdz augusta beigām Latvijā saņēmusi 1677 iesniegumus, no kuŗiem 1538 esot jau apmierināti. No saņemtajām summām 193 miljoni latu ieguldīti nekustamos īpašumos, 44 miljoni – bankās, bet tikai septiņi miljoni – uzņēmumu kapitālā. Austrumnieku interese bijusi rosīga par Rīgas (655) un Jūrmalas (432) īpašumiem. No Krievijas nākot 1 244 īpašumu iegādātāji, no Ukrainas – 144.

Krievu un citu NVS bagātnieku nauda līdz šim aizplūdusi galvenokārt uz Kipru, taču tur, samilstot krīzei Grieķijā, ieguldītā nauda pēkšņi kļuvusi nedroša, tā draud izkūpt Grieķijas milzīgo parādu krāteri. Turpretī Latvijai sekmīgā izrāšanās no nesenās krīzes dod labas cerības, ka šeit ieguldītā nauda ir relatīva drošība.

Latvijas turpmākai attīstībai

visvairāk trūkst kapitāla. To nav ieinteresētas sniegt šeit valdošās zviedru bankas, kas vēl pirms četriem vai pieciem gadiem dāsni piedāvāja kreditu, tad iekrita jūtamos zaudējumos un tagad piesardzīgi peļņu pārved uz savām mātes bankām.

Lielai daļai latviešu ir viedoklis, ka nav liela problēma **tirgot ārzemniekiem nekustamo īpašumu**, jo zemi jau projām no Latvijas nevar aizvest. Nevienam pat nav sarēķinājis, cik no lauksaimniecībā izmantojamās zemes jau ir nonācis vāciešu, daņu un citu rietumnieku rokās. Arī liela daļa Latvijas rūpniecības uzņēmumu atrodas ārzemnieku, galvenokārt Krievijas žīdu rokās.

Protams, visi ārzemnieki ir mūsu valsts nodokļu maksātāji, un šajā ziņā tie Latvijai ir izdevīgi. Taču iegūtā peļņa Latvijā nepaliek, un ļoti bieži turpmāki ieguldījumi īpašuma modernizēšanā vai paplašināšanā netiek veikti. Savu īpašumu izpārdošana ārzemju interesēm daudzus latviešus ir padarījusi bagātus. Bet kur ir aizklidusi viņu nauda? Šķiet, tikai maza daļa no tās ir ieguldīta Latvijā.

Pašlaik Eiropā sākušies saimnieciskie atplūdi. Un tur lielā mērā vainīga ir Eirozonas krīze. Eirozonas dienvidu gala valstis ir nonākušas finansiālās grūtībās. Tas sagādā lielas nepatīkšanas eirozonas kodolvalstij Vācijai. Visas eirozonas *klapatas* aug, un nav īsti skaidrs, kāds būs to atrisinājums. Šādā brīdī steigties ar **iestāšanos eirozonā** neliekas saprātīgi. Tomēr Latvijas valdības vīri apņēmīgi sludina, ka, lūst vai plīst, mēs arī gribam tur 2014. gadā iestāties. Igaunija nu jau otro gadu bauda eirozonas dalībnieces priekšrocības, bet jau drīz tai būs jādalīties eirozonas nepatīkšanās, jāpieliek arī savs devums, lai glābtu Grieķiju, Spāniju utt. Vajadzētu arī Latvijai nopietnāk padomāt,

vai šis ir pareizais laiks pievienoties sistēmai, kas nonākusi tik lielās grūtībās. Nepārbaudīti aprēķini liecina, ka iestāties joprojām atmaksājas.

Šī gada otrā pusē pagaidām Latvijā vēl turpinās lēna saimnieciskā izaugsme. Vēl izaugsmes potenciāls it kā būtu austrumu virzienā. Eiropa pašreiz nogaida notikumus ASV, kur valsts parādi nepilna gada laikā atkal palielinājušies par veselu triljonu. Republikāņu un demokrātu konventi liecina, ka ne viena, ne otra ASV partija konkrētus atrisinājumus valsts saimnieciskajām grūtībām nespēj piedāvāt. Tur valda cīņa par to, vai turpmāk lielāka nodokļu nasta jāuzņemas superbagātajai elitei vai lielā parādu nasta, tāpat kā līdz šim, būs jāiznes pagurušajai vidussķirai.

Paradoksāli, ASV ir apkrautas ar vissmagāko parādu nastu pasaulē, tomēr tām ir vislielākās iespējas šīs grūtības pārvarēt. Tā kā par savu viceprezidenta kandidātu Mīts Romnijs ir izvēlējis cilvēku no paša radikālākā Republikāņu partijas spārna, viņš krietni vien ir samazinājis iespēju sev piesaistīt neatkarīgos vēlētajus, kuŗi nav iekļāvušies ne vienā, ne otrā partijā, bet parasti izšķir, vai uzvarēs demokrāts vai republikānis.

Pēc republikāņu konventa aptaujas vēstīja, ka republikāņu kandidāta reitings ir paaugstinājies un līdzinās demokrātu kandidāta reitingam. Kad beidzās demokrātu konvents, aptaujas rādīja, ka demokrāti atguvuši pārkumu vismaz par četriem procentiem. Novembra vēlēšanas vēl ir diezgan tālu, tikmēr viss kaut kas var gadīties. Taču demokrātu iespējas jāvērtē augstāk, jo sievietes diezgan lielā pārsvarā ir nostājušās demokrātu pusē un saimnieciskās dabas pārmaiņas priekšvēlēšanu laikā viņu lēmumu daudz neietekmēs.

VIEDOKLIS

Dzintars Svenne

Daudz esam sprieduši par vienotu šī pasaules kara vēstures izpratni. Vai tāda vispār iespējama, kaut vai visiem mums, Latvijas iedzīvotājiem? Katra zeme un tauta, katrs cilvēks to būs pārdzīvojis un izjutis tā sekas savā veidā. Ir skaidrs, ka tā bija visšausmīgākā pasaules katastrofa, pašu cilvēku radīta un organizēta. Šis karš atstāja pus pasauli drupās, un ieguvēju bija maz: Staļina kara laupījums un Amerikas pasaules vara.

Vēsture var meklēt, skaidrot tā dīgļus, iemeslus, cēloņus un Eiropas neveiksmes to aizkavēt, bet tagad redzam, ka to nenovēršamu padarīja tikai divi īsti ģeniālie ļaundarī hitlers un Staļins – abi ar vienu mērķi – pārņemt savu pasauli neierobežotā varā. Līdzīgu valdoņu nav trūcis arī citos laikos, bet tie divi totāli necilvēcīgi ļaunie gari sadūrās nāves cīņā, un ap viņiem sabruka mūsu pasaule. Kā grieķu traģēdijā.

Varam aizmirst visas diplomātu pūles vest sarunas, rīkot konferences, parakstīt līgumus, garantijas, alianses, savienības, kas varētu novērst mums gaidāmo nenovēršamo. Velti mums vainot Molotova-Ribentropa paktu. Tie abi bija tikai mazi gariņi, ierēdņi. Hitleram un Staļinam diplomātija nenozīmēja neko. Tā bija tikai spēle.

Kā Hitleram, tā Staļinam bija skaidri nosprausti mērķi, kas citiem nebija jāzina. Kā Hitleram, tā Staļinam tāda Polija viņiem blakus nebija nemaz paredzēta, nerunājot vispār par Baltijas valstīm, kuŗām atkal bija jānozūd no Eiropas kartes. Hitlers nebija vairāk nacionālsociālists, kā Staļins bija komūnists. Savas politiskās partijas viņi bija veiksmīgi izmantojuši savas personīgās absolūtās varas nodrošināšanai un tautas pakļaušanai absolūtai kontrolei.

Hitlera plāns vienmēr ir bijis par neierobežotu Vācijas ekspansiju austrumu virzienā vācu kolonizācijai un maizes klētīj. Turklāt viņš bija steidzīgs, jo vienmēr bažījās par savu veselību un vecuma tuvošanos. Viņš nevarēja gaidīt.

Staļins bija pacietīgs, piesardzīgs, neuzticīgs, aizdomīgs un pacietīgi turpināja sistematiski likvidēt katru spējīgāku un inteliģentāku komūnistu un iznīdēt kultūrālāku minoritāšu kopienas, ieskaitot latviešus, neuzticoties nevienam, vienveidojot sev paklausīgu nedomājošu masu. Viņš bija jau likvidējis arī vairāk par pusi sarkanarmijas virsnieku un 90 procentus tās ģenerāļu, tātad vēl labu laiku nebija kaŗam gatavs.

Starp šiem diviem fanātiķiem Latvijai nekāda pastāvēšana nebija paredzēta, un nekāda diplomātija un Eiropas labā griba to mums nevarēja nodrošināt. To panācām ar labu laimi un dievpalīgu. Un ar sadarbošanos visos virzienos. Kā ne vienreiz vien mums ir nācies darīt.

Mūs glāba arī tas, ka šie ļaunie ģeniļi pielāva arī ģeniļas kļūdas. Hitlera lielā kļūda bija, ka viņa armijas spīdošie panākumi kara sākumā sakāpa viņam galvā, ka nekāds vairs nelikās neiespējams. Ar viņa armiju Eiropā no Spānijas līdz Norvēģijas ziemeļiem, Balkāniem, grieķu salām un arī jau Ziemeļāfrikā spīdošais pārsieģuma trieciens Maskavai nāca par veltu ar nepietiekamiem spēkiem un plāna maiņām. Turklāt viņš pats bija pieteicis kaŗu ar ASV. Cīgāns, nolādēdams

kādu, sakot: „Kaut tu lepns paliktu!” Staļina kļūda bija pretēja – viņš Hitleru bija uzskatījis par gudrāku, negaidīja no viņa kara divās frontēs, nenodrošinot aizmuguri. Bija pūlējies uzturēt „draudzību” ar Hitleru, līdz pats būs gatavs. Pat atsacijās ticēt, kad 1941. gada 22. jūnijā sprāga pirmie vācu šaviņi. Otrs rezultāts Staļina kļūmei – tieši pirms gada bijām pieņēmuši padomju okupāciju cerībā un ticībā, ka gan jau kaut kā sadzīvosim kopā. Tieši nedēļu pirms vācu uzbrukuma 14. jūnija deportācijas mums atklāja baigo patiesību, ka visi esam Staļina ienaidnieki un padoti iznīcībai. Kaŗam sākoties, tātad bijām tūlīt neglābjami vācu pusē, kas nāca laikā kā mūsu glābēji. Paši nezinājām, ka kaŗš mums bija sācies jau ar 14. jūniju, kad mūsu kaŗavīri, izbēguši no Lienes noietnes, kur tika iznīcināta mūsu armija, bija jau uzsākuši bruņotu partizānu kaŗu, un viscaur Latvijai tās mežos bruņotās kopās lasījās no deportācijām izbēgušie kaŗavīri, aizsargi, policisti, katrs, kam bija nelegāli saglabāts šaujamais. Bija tīri brīnumaini, ka vācu armija tad ieradās kā saukta istā laikā.

„Kollaborācija” ar vācu atbrīvotājiem tad nāca dabiski, neprasot nekādu lielu izšķiršanos. Vācu kara mērķi mums nebija jāmeklē, mūsu mērķis bija pārdzīvošana. Tur vācu armija mūs atbalstīja. Tā pati pret Hitleru joprojām plānoja atentātus. Vācu armija tad vēl bija brīva no Himlera SS uzraudzības.

Vēlāk arī Himlers atklāja, ka Ostlandi paturēt nebūs iespējams bez vietējo tautu līdzdalības un kaut kas par to viņiem būs arī

Pazīsti savu vēsturi

jāsola. Un pārliecināja arī Hitleru, ka stāvoklis ir kritisks un jāsauc kaŗot arī tādi kā latvieši. Bet Hitlers neko nesolīja – godīgi – tikai savu „jauno Eiropu”.

Arī tā bija Staļina kļūme, ka bēglu gaitās uz rietumiem devās tie latviešu simttūkstoši, kuŗus viņš būtu gribējis redzēt drošā vietā Sibīrijā. Un latviešu leģionāri sedza viņu atkāpšanos. Bet vai tiešām visi kā viens bēgām uz Vāciju? Paldies Dievam, vairāk bija to, kas palika. Palika, kuŗiem nebija ko zaudēt, palika, kuŗi vispār nespēja savu dzīvi un Latviju tā pamest, no kuŗiem daudzi tad gāja arī pretējo ceļu – izciest un pārdzīvot arī visgrūtāko.

Un mēs visi esam milzīgu pateicību parādā visiem tiem, kas palika, vienalga kādu iemeslu pēc, kas izturēja un izdzīvoja, lai mums reiz būtu sava zeme, uz kuŗu varam nākt atpakaļ. Kaŗam beidzoties, tas mums neatnesa ne uzvaru, ne brīvību, tikai pārdzīvošanu. Krieviem tas tiešām bija Lielais tēvijas kaŗš. Viņi varēja svinēt savu uzvaru un būt par to pateicīgi Staļinam. Patiesībā arī mēs, jo Hitlera uzvara būtu iznīcinājusi mūs visus.

Kaŗam sākoties, Latvijas Republika deklarēja totālu neitralitāti. Citas reālas iespējas vispār nebija. Mūsu armijas lepnās četras divīzijas, kas bija izkaŗojušas mūsu brīvības cīņas, bija spiestas ielaist padomju okupācijas kaŗaspēku. Bet kaŗu beidzām atkal ar četrām latviešu divīzijām – 15. un 19. ieroču grenadieru divīziju vācu pusē un 43. gvardes un 308. strēlnieku divīziju padomju pusē. Tā kādreiz mazām zemēm ir jāpārdzīvo.

Mēs cīnijāmies ar Hitleru, bet tāja Paula Kļaviņa meitu Rudīti. Pēc laulībām Rudītei neatļāva palikt Latvijā, bet Dānielam liedza izbraukt uz Vāciju. Pēc protesta akcijām Rietumos un Dāniela viena mēneša bada streika viņam izdevās emigrēt uz Vāciju.

Sakari ar Rietumiem lika padomju varas represīvajiem orgāniem vismaz zināmā mērā ņemt vērā pasaules sabiedrībā atzītās un apstiprinātās cilvēktiesības, kas Latvijā padomju varas gados tika rupji pārkāptas. Bet, pirms vēl Rietumos bija zināms, ka Latvijā vispār pastāv organizēta pretošanās kustība, latvieši ārzemēs rīkoja dažādas akcijas. Māris Ķirsons stāsta: „Mēs jau bērībā vasarās sūtījām simtiem vēstuļu apkārtējam amerikāņu draudzēm un stāstījām, kas noticis Latvijā, un lūdzām aizlūgt par kristiešiem, kuŗi tur tiek vajāti un cieš. Pirmo akciju 1949. gada pavasarī sāka mans tēvs, kad mēs vēl dzīvojām Oklahomā. Toreiz vēl nezinājām, ka tikko notikušas jaunas deportācijas. Līdz tam runa bija vienīgi par 14. jūniju. Līdzīgas akcijas mēs

ne par Hitleru. Mēs cīnijāmies arī ar Staļinu pret Hitleru. To visu prasīja apstākļi. Mēs nedrīkstētu šos faktus aizmirst, bet vajadzētu sev vienmēr tos atgādināt.

Kaut kur pie Narofominskas Maskavas priekšā ir Brāļu kapi, kuŗus neviens neapmeklē. Ja tajā pirmajā kara ziemā Hitlers būtu ieņēmis Maskavu un varbūt satriecis padomju, varam būt droši, ka Latvijas vārds pāris gados būtu nozudis no Eiropas kartes.

Manam māsīcas vīram tur laimējās. Sašauts rokā, tālākai kaŗošanai viņš bija nederīgs. Bet divi viņa brāļi mājās vairs nepārēca. Divus gadus vēlāk mans tēvabrālis bija laikam pirmais, kas krita pie Volchovas 19. divīzijā. Otrs tālāks brālēns izstaigāja Vācijas kaŗalaukus, pārdzīvoja gūstu Beļģijā. Vai līdzīgi nav gājis citās ģimenēs?

Atkal un atkal mūsu vēsturē latvieši ir cīnījušies zem svešām varām gan vienā, gan otrā pusē – ne kā algotņi, bet par savu lietu. Tāda nu reiz tā vēsture mums ir. Kaŗš māca saprast arī pretinieku, jo vācu un krievu kaŗavīriem nebija izvēles. Kas gribēs atrisināt, kuŗa upuri bijuši vēltīgi?

Atcerēsimies mūsu varoņus un krieviem ļausim viņu uzvaras svētkus. Tie nozīmēja viņiem pārdzīvošanu. Patiesībā arī mums. Neārdīsīm nost piemiņkļus, ko tik daudz jau esam darījuši. Tie visi stāv mums par kādu vēstures atgādinājumu. Ja esam atgriezuši atpakaļ vācu Melngalvju namu, kāpēc ne krievu Pēteri? Ar savu vēsturi gribot negribot ir jāsadzīvo. Arī ar visiem tās rezultātiem. Nekāda pagājušo laiku idille vairs neatgriezīsies.

(Turpinājums sekos)

Dzelzs priekšvara abās pusēs

Latvijas un trimdas latviešu cīņa pret kristiešu vajāšanām padomju laikā

Sandra Gintere

(Turpinājums no BL. Nr. 35)

“Mēs jau smējāmies, ka visām baznīcām Latvijā jumti atjaunoti par trimdas latviešu naudu.”

Otra iespēja palīdzēt LELB (Latvijas evaņģēlišķi luteriskajai Baznīcai) radās tad, kad no PSRS uz Izraēlu atļāva izbraukt ebrejiem. Naudu viņiem līdzī ņemt neļāva. Māris Ķirsons turpina: “Mēs uzņēmām kontaktus ar šiem ebrejiem, ieskaitījām naudu, viņu Rietumu radnieku kontos, bet Latvijā viņi PSRS naudu atdeva latviešiem. Par to tika palīdzēts draudzēm un mācītājiem, piemēram, pirkta automašīnas. Lielu darbu šajā ziņā veica arī Johanness Bau-mans un Klauss fon Aderkass, izmantojot savus sakarus ar vācbaltiešiem. Šādi saņemtā nauda LELB budžetā neparādījās, jo nedrīkstēja parādīties, taču tā aizgāja paredzētajiem mērķiem, neviens neko neiebāza kabatā, nekā nekur nepazuda.”

Personiskie kontakti starp sašķeltās LELB (LELB un LELB ārpus Latvijas jeb LELBĀL) vadītājiem kļuva iespējami, kad

diecēzes biskaps – red.) atceras – lai gan ticība nākusi no ģimenes, tomēr viņi esot jutušies “kā izolēta sala naidīgā apkārtnē un kā astoņi sazvērnieki vienā laivā”. Gan no kaimiņiem, gan skolotājiem, nereti arī no apkārtējiem bērniem nācies saņemt nicinošus izteikumus. Tā kā Brūveru ģimenes tēvs bija izsūtīts divreiz, pretpadomju nostāja ģimenē bija ļoti izteikta. Tiešā čekas redzeslokā Brūveru ģimene nonāca tad, kad vecākā meita Ruta apprecējās ar baptistu mācītāju Jāni Smitu. Viņu ģimenē bija daudz bērnu, un tie jau vien veidoja svētdienas skolu, kas bija valsts aizliegta. Jānis Šmits nepakļāvās arī citām komūnistu prasībām un sludināja ne tikai savā draudzē, aizlūdzot par vajātiem kristiešiem. Viņš palika nelokāms arī tad, kad viņam draudēja ar apcietinājumu. Jānis Šmits čekistiem atbildējis, ka tie var darīt ar viņu, ko vēlas, jo Dieva Vārds ir vajadzīgs arī cietumā.

Čekas uzmanību saistīja Dāniela Brūvera laulība ar Bonnā dzīvojošā kristiešu tiesību cīnī-tāja Paula Kļaviņa meitu Rudīti. Pēc laulībām Rudītei neatļāva palikt Latvijā, bet Dānielam liedza izbraukt uz Vāciju. Pēc protesta akcijām Rietumos un Dāniela viena mēneša bada streika viņam izdevās emigrēt uz Vāciju.

Sakari ar Rietumiem lika padomju varas represīvajiem orgāniem vismaz zināmā mērā ņemt vērā pasaules sabiedrībā atzītās un apstiprinātās cilvēktiesības, kas Latvijā padomju varas gados tika rupji pārkāptas. Bet, pirms vēl Rietumos bija zināms, ka Latvijā vispār pastāv organizēta pretošanās kustība, latvieši ārzemēs rīkoja dažādas akcijas. Māris Ķirsons stāsta: “Mēs jau bērībā vasarās sūtījām simtiem vēstuļu apkārtējam amerikāņu draudzēm un stāstījām, kas noticis Latvijā, un lūdzām aizlūgt par kristiešiem, kuŗi tur tiek vajāti un cieš. Pirmo akciju 1949. gada pavasarī sāka mans tēvs, kad mēs vēl dzīvojām Oklahomā. Toreiz vēl nezinājām, ka tikko notikušas jaunas deportācijas. Līdz tam runa bija vienīgi par 14. jūniju. Līdzīgas akcijas mēs

turpinājām visu laiku.”

Daudzi latviešu sabiedriskie darbinieki rakstīja vēstules plašsaziņas līdzekļiem, sabiedriskām organizācijām, politiķiem, stāstot par Latviju. Tika uzņemta filma *My Latvia* par Baigo gadu, un Māris Ķirsons bija viens no jauniešiem, kuŗi piedalījās šīs filmas demonstrējumos. Viņš stāsta: “Es jau kopš vidusskolas laikiem sestdienās, svētdienās un arī citā laikā braucu uz Čikāgu, un tur dažādos klubos un skolās mēs stāstījām, ko komūnisms dara Latvijā un kā latviešus dzimtenē vajā. Dažādas akcijas trimdā notika jau agri. Bet tikai tad, kad pienāca informācija par Brūveriem, varējām pacelt balsis jau par noteiktiem cilvēkiem.”

Pieprasot Latvijā bada streiku pieteikušās Brūveru ģimenes izceļošanu, Māris veica ļoti pārdrošu pasākumu – sadezināja PSRS karogu pie padomju vēstniecības ASV. Tā bija demonstrācija aizliegtā zonā, jo federālais likums nepieļauj akcijas tiešā diplomātisko institūciju tuvumā.

(Turpinājums sekos)

PIE KĀRĻA ULMAŅA PIKŠĀS

Kā katru gadu septembra sākumā, Latvijas Zemnieku savienība un Dobeles novada Bērzes pagasts arī šogad Kārļa Ulmaņa dzimtajās mājās Pikšās rīkoja Latvijas Valsts prezidenta piemiņas dienu.

Tā iesākās ar piemiņas dievkalpojumu Bērzes baznīcā. Tur savulaik kristīts un iesvētīts Kārlis Ulmanis. Dzimtās puses baznīcā viņš dāvinājis zvanu, kas arī šodien aicināja sarīkojuma dalībniekus uz dievkalpojumu, ko vadīja Liepājas diecēzes bīskaps Pāvils Brūvers. Tika iesvētīts arī jaunais baznīcas jumts. Nākamgad Bērzes baznīca svinēs 190 gadu. Pēc dievkalpojuma sarīkojuma dalībnieki iegriezās blakus kapsētā, kur atdusas Kārļa Ulmaņa vecāki. Ziedi tika nolikti gan viņu atdusas vietā, gan Kārļa Ulmaņa simboliskajā piemiņas vietā, ko viņš pats bija izvēlējis, taču sveša vara liedza Prezidentam atdusu dzimtajā zemē, un Kārļa Ulmaņa kapavieta nav zināma.

Tālāk visi devās uz K. Ulmaņa dzimtajām mājām Pikšām. Šeit pie tēlnieces Artas Dumpes veidotā pieminekļa Kārlim Ulmanim sanākušos uzrunāja bīskaps Pāvils Brūvers, aktrise Vera Gribača-Valtere, Augusts Brigmanis. Runātāji uzsvēra, ka Kārlis Ulmanis joprojām ir tautā populārākais Latvijas politiķis, viņš bija godavīrs, kam Latvijas intereses bija pāri visam. Tieši godaprāta trūkst šodienas politiķiem, kuŗiem svarīgas ir tikai savas savas partijas intereses. Bīskaps P. Brūvers sacīja: „Nevar kalpot vienlaikus Dievam un

naudai.” Pie pieminekļa tika pasniegtas K. Ulmaņa stipendijas Latvijas Lauksaimniecības universitātes studentiem, kuŗi rakstījuši studiju darbus par K. Ulmani un aizsargu organizāciju. sarīkojuma dalībnieki pie pieminekļa nolika ziedus.

Pikšās visi tika pacienāti ar īstu zemnieku „spēkaputru”, varēja apskatīt zālajā izveidoto ziedu grozu, iepazīties ar Baibas Poles fotoizstādi „Pikšas. Mirkļi. Ļaudis”, kā arī noklausīties grupas „Tērvete” koncertu, dziedot līdzīgi visiem zināmās, iemīļotās dziesmas.

Daudzi piemiņas sarīkojuma dalībnieki ilgāk pakavējās mūzejā, izstaigājot Kārļa Ulmaņa dzīvesceļus, iepazīstoties ar

Pikšu ļaudīm un viņu likteņiem. Kārlim Ulmanim ļoti patika viesoties dzimtajās mājās, kā viņš pats teicis, - šeit viņš guva spēkus. Fotoattēlos Valsts prezidents redzams gan rudzu laukā, gan darbā pie kuļammašīnas. Pikšās bija priekšzīmīga lauku saimniecība, un tāda tā būtu palikusi, ja nebijis padomju okupācijas, kas izpostīja visu. Fotografijā skatāms atraktais kapulauks Turkmenbaši pilsētā, tur atdusas arī Latvijas Valsts prezidents... Prātā paliek Veronikas Strēlertes dzejas rindas: *Tu jaunu laikmetu mums nesi, Nu sikas bālis tavu darbu rej. Vai trimdīnieks vai dzīvs, vai miris esi, Ar to tu atbildēsi pasaulei.*

Elita Roze

ZIŅAS ĪSUMĀ

Raiņa mūzejā Tadenavā, Dunavas pagastā, notika Dzejas dienu pēcpusdienu. Piedalījās dzejniece Inese Zandere, Jaunā Rīgas teātra aktieris Kaspars Znotiņš, kas izrādē atveido dzejnieku Imantu Ziedoni, grāmatu ilustratore Gundega Muzikante. Tadenavā skatāmas arī vairākas izstādes, piemēram, „Raiņa un Aspazijas savstarpējā sarakste 1894. - 1929.”.

SIA „Maiznīca Flora” (Krimuldas novads) piedalījās vienā no lielākajām Londonas pārtikas izstādēm Speciality & Fine Food Fair 2012 kopā ar citiem vairāk nekā 600 ražotājiem no Eiropas valstīm. Apmeklējot izstādi, Latvijas vēstnieks Lielbritānijā Eduards Stiprais tikās ar „Maiznīcas Flora” pārstāvjiem. Uzņēmumā ceptā maize un konditorejas izstrādājumi jau nopērkami vairākos Lielbritānijas veikalos.

Latvijas skolās šajā mācību gadā programmā „Skolas piens” bez maksas glāzi piena katru dienu saņems skolēni no 1. līdz 9. klasei, tāds ir valdības lēmums. Iepriekš šo pienu saņēma tikai 1.- 4. klases skolēni.

Kuldīgas novada mūzejs sagatavojis pilsētas jubilejai veltītu izstādi „Kuldīgai 770”. Pirmo reizi vēstures avotos Kuldīga minēta 1242. gadā, kad Livonijas ordenis saņēma mestra atļauju pie Ventas būvēt ordeņa pili, kas nosaukta par *Jesusburgu*, vēlāk - *Goldingen*. Ekonomiskais uzplaukums saistīts ar pilsētas dalību Hanzas pilsētu savienībā, turklāt hercoga Jēkaba laikā tā bija viena no Kurzemes – Zemgales hercogistes pilsētām.

Jūrmalā no 1. septembra pensionāri, izglītības iestāžu skolēni, bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni, kuŗi nodoti aizbildnībā, dzīvo audžuģimenēs vai bērnu aprūpes iestādēs, pilsētas sabiedriskajā transportā var braukt bez maksas. Līdz šim tas bija ļauts tikai bērniem līdz sešu gadu vecumam, politiski represētām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem.

SIA „Rūjienas saldējums” produkcijas pārdošanas apjomi salīdzinājumā ar 2011. gada vasaru pieauguši par 20%. Uzņēmuma apgrozījums pagājušajā gadā bija 1,54 miljoni latu. Saražoto saldējumu pārdod Latvijā un eksportē uz Skandināvijas valstīm.

Ventspilī notika svinīgais sarīkojums par godu konkursa „Eiropas Gada pašvaldība 2012” nobeigumam. Šo konkursu rīko Latvijas Pašvaldību savienība sadarbībā ar Eiropas Komisijas pārstāvību Latvijā, Izglītības un zinātnes, Veselības, Labklājības, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju. Pilsētu grupā vislabāk novērtēta Ventspils, bet starp novadiem par labāko atzīts Gulbenes novads.

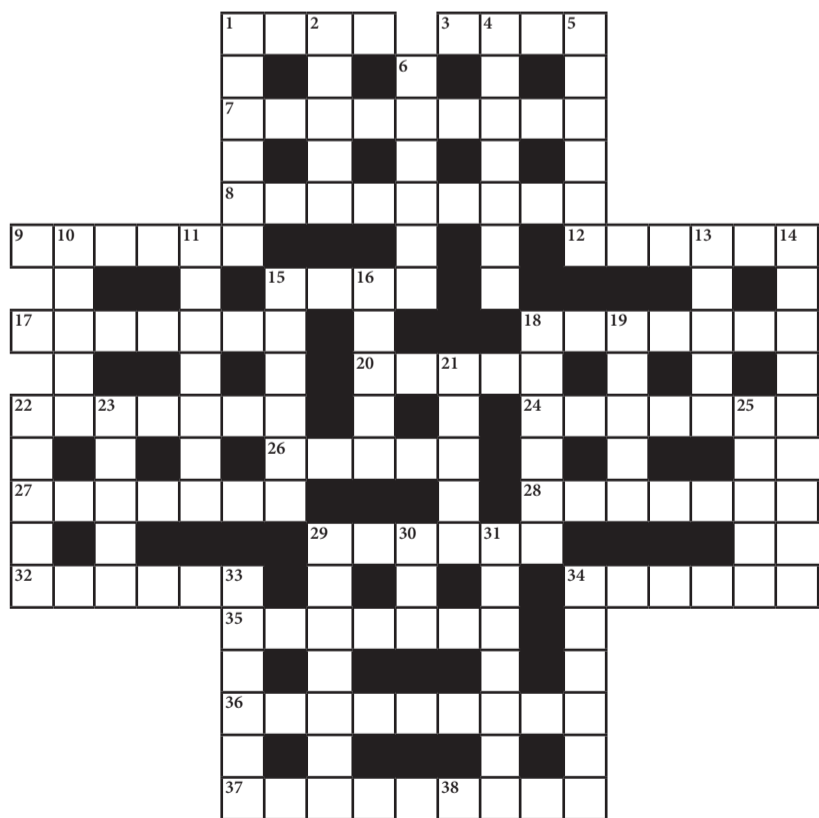
Bauskas pili 22. septembrī notiks Baltu vienības dienai veltīti sarīkojumi, kuŗos piedalīsies Latvijas un Lietuvas valdības pārstāvji. Notiks vēstures pētnieku priekšlasījumi un pieredzes apmaiņa Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmā. Būs senās mūzikas koncerts, I-XIV gadsimta kuŗšu tēpu kolekcijas parāde, izrādīs lietuvišu dokumentālo filmu „Sauls kauja”.

Vairākās Latvijas pilsētās 28. septembrī notiks Zinātnieku nakts „Stāsts par enerģiju”, kas tiek rīkota 32 Eiropas valstīs un ir Eiropas Komisijas atbalstīts projekts, kuŗu īsteno Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA) sadarbībā ar Latvijas augstskolām un zinātniskajiem institūtiem. Projekta mērķis ir dot jauniešiem iespēju piedalīties zinātniskos eksperimentos.

Latvijā 29. septembrī notiks Eiropas valstīs rīkotās „Mobilitātes nedēļas” akcija „Diena bez auto”, kuŗas devīze ir „Attīsties pareizā virzienā”. Tā ir iespēja dzīvot veselīgāk un dot kaut minimālu ieguldījumu rūpēs par tīru gaisu, atsakoties no automašīnas sniegtajām ērtībām.

Izīņas sagatavoja Valija Berkina

Krustvārdu mīkla Sastādījuši Daiga un Ilmārs Kalni

lis (*demin.*). 13. Zāliens. 14. Tāds, kuŗā ir dažādas krāsas. 15. Jānuzāle. 16. Darbības persona Raiņa lugā „Spēlēju, dancoju”. 18. Joprojām būt tai pašā stāvoklī, situācijā. 19. Latīņamerikāņu deja. 21. Mācēt. 22. Rējieni. 23. Minerālvielas, kas paliek pāri, kam sadegot. 25. Iesaiņot. 29. Samierināties ar ko nepatīkamu. 30. Plekste. 31. Saistīts ar gaismas parādībām. 33. Dabasskats. 34. Stipri sildīt.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 35) atrisinājums

Līmeniski. 7. Bavārija. 8. Matronas. 10. Asinis. 11. Lauta. 13. Krijas. 14. Asis. 15. Arka. 16. Taksis. 18. Skanis. 20. Seula. 23. Akra. 25. Vaba. 27. Asari. 28. Stafete. 29. Elvis. 30. Triks. 33. Trepāns. 34. Odins. 36. Sile. 37. Alts. 38. Aizas. 40. Smakas. 43. Asaras. 45. Tisa. 47. Ints. 48. Iecava. 49. Skats. 50. Paikas. 51. Esentuki. 52. Laikmeti.

Stateniski. 1. Avanss. 2. Trīsas. 3. Sakas. 4. Amata. 5. Frakas. 6. Indija. 7. Bastards. 9. Stadionī. 11. Lits. 12. Arba. 17. Inki. 19. Kobe. 21. Emajegi. 22. Liepāja. 23. Ariks. 24. Asote. 25. Velsa. 26. Alods. 31. Rudmiese. 32. Sika. 34. Otas. 35. Nagasaki. 38. Auss. 39. Suns. 41. Klases. 42. Starti. 43. Aspiks. 44. Alises. 46. Aktis. 47. Italo.

Līmeniski. 1. Galvaspilsēta kādā ES valstī. 3. Tikko izdīgusi auga virszemes daļa. 7. Daiļskanīgs. 8. Strauji, steidzīgi doties. 9. Pustumsa. 12. Pa to laiku. 15. Apzināti nepatīks izteikums. 17. Atcere. 18. Jūrmalas pilsētas daļa. 20. Spītālība. 22. Īsa piezīme sarunā. 24. Arkla daļa, kas griež zemes sloksni. 26. Grumba. 27. Pilsēta Zemgalē. 28. Sporta spēle. 29. Daudz un ilgi domāt. 32. Gluds posmtārps, kas dzīvo augsnē. 34. Dārgakmeņu masas mērvienība. 35. Ciešot izturēt grūtības, sāpes. 36. Tāds, kas saistīts ar alerģiju. 37. Automobilis. 38. Veidot asējumu.

Stateniski. 1. Salacas pieteka. 2. Mēbele. 4. Sniegot sakrāties. 5. Pakļaujot triecienu, sabojāt. 6. Iesākti adījumi. 10. Gadījums, arī mirklis citu mirkļu virknē. 11. Mazs ūdens transportlīdzek-

Štutgartes latviešiem jauns financēts projekts *Letland hautnah*

Landesjugendring Baden-Württemberg šogad aicināja jauniešu grupas rakstīt projektu programmai "Wir sind dabei" – *Integration durch soziales Engagement*. Programma ir domāta jauniešu grupām, migrantiem, lai atbalstītu viņu integrāciju jaunajā vidē un veicinātu sociālo līdzdalību. Mūsu iesniegtais projekts *Letland hautnah* ir apstiprināto projektu vidū.

Projekta *Letland hautnah* mērķis ir populārizēt Latviju kā valsti un tās kultūru, modināt interesi par jaunajām ES dalībvalstīm un, aktīvi darbojoties līdz, radīt personisku iespaidu

par latviešu kultūru.

To mēs vēlamies paveikt, organizējot sarīkojumus par šādām temām:

vēsture, valoda, tradīcijas, tūrisms; mūzika; filmu vakars; dejas.

Tiek plānots arī informējošs vakars projekta sākumā un vienojošs nobeiguma sarīkojums projekta izskaņā.

Ļoti svarīgi šajā projektā ir izveidot kontaktus ar citām organizācijām un institūcijām Štutgartē vai tās apkaimē un aktivitātes plānot kā kopīgu sadarbību.

Projekts sākas jau tagad, septembrī, un ilgst 15 mēnešus – līdz 31.12.2013. Iegūtais finansējums ir 4000 Euro.

Visi, kam ir interese uzzināt vairāk par šo projektu un piedalīties tajā, ir aicināti pievienoties! Ikviens ideja, pieredze un jau nodibinātie kontakti ir ļoti vējami un gaidīti!

Pirmā tikšanās šī projekta ietvaros ir paredzēta **26. septembrī plkst.19:00** mūzikas augstskolas kafejnīcā (*Musikhochschule Stuttgart, Urbanstr. 25*), kur būs iespēja iepazīties ar projektu sīkāk, kā arī jau uzsākt aktīvāku plāna izveidi.

Ceram, ka šis projekts būs

veiksmīgs mums visiem – gan mums, latviešiem, gan tiem, kas tiks iepazīstināti ar mūsu valsts vienreizējību!

Ja ir interese par projektu, tā norisi un ir vēlme sekot līdz aktīvitātēm vai piedalīties tikai dažos projekta posmos par konkrētu tematu, bet nav iespējas tikt uz pirmo tikšanos, dodiet ziņu, lai varam informēt par turpmāko projekta norisi!

Uz tikšanos!

Darba grupas vārdā
Laura,
projekta koordinatore

E-pasts: laura_putane@inbox.lv

Tel.: 01577-9577870

Brīvā Latvija reklāmas cenas Latvijā

Cena - Ls 0,78 par cm²
ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: Ls 0,39 par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: Ls 28,60

Pasta adrese:

Ausekļa iela 14 - 2

Rīga, LV - 1010

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

Pie pulkveža Viļa Januma

Šī gada 19. augustā notika Lestenes Brāļu kapu svētki, kuŗos pulcējās Daugavas Vanagi un leģionāru ģimenes - sievas, bērni un mazbērni un viņu ģimenes no visas Latvijas.

Taču šajā dienā bija svarīgi atcerēties arī pulkvedi Vili Janumu. Šis datums ir arī vēsturisks datums, jo 1944. gada 19. augustā pulkvedis Vilis Janums ar savu pulku iebrauca Rīgā, lai sagatavotos ceļam uz Vāciju. Bija pieņemts lēmums pārvietot visu latviešu 15. divīziju ar jauniešajiem vai mobilizētajiem latviešu jauniešiem uz Vāciju. Kaut arī pulkvedim Janumam vēl nebija sadzījis kājas ievainojums, viņš vēlējās būt kopā ar savu pulku; tā nu 1944. gada 22. augustā pulkvedis ar sava pulka kaŗavīriem atstāja Rīgu jau agrā rīta stundā, lai pēdējo reizi noskatītos uz Latvijas krastmalām un tad turpinātu kaŗa gaitas Vācijā. Tagad, pēc pārbedīšanas Rīgas Brāļu kapos pirms vairākiem gadiem, kad arī man bija gods piedalīties svinīgajā ceremonijā, pulkvedis Vilis Janums atdusas blakus mātes Latvijas tēlam. Tā bija viņa vēlme pēc Latvijas neatkarības atgūšanas tikt guldītam dzimtenes smiltājā. Par dzimteni viņš ar saviem kaŗavīriem bija cīnījies un lējis asinis, ne mirkli nezaudējot cerību, ka Latvija kādudien atkal būs brīva.

Šai dienā, 19. augustā, man bija gods nolikt dažus ziedus pie pulkveža Viļa Januma kapa vietas. Nodevu pulkvedim sveicienus no visas Daugavas Vanagu

Andrejs Mežmalis pie Viļa Januma atdusas vietas

tēvzemes, kā to pierāda 18. februāra referendums, ar kuŗu mēģināja ieviest krievu valodu Latvijā par otru valsts valodu. Mums nevar būt ne mazāko šaubu, ka pulkvedis vēlētos, lai viņa un leģionāru cīņu par mūsu dzimteni un tautu mēs visi

turpinām, gans ar citiem ieročiem - ar gara ieročiem, jo šī cīņa tiešām nav vēl galā, kā to liecina atkal jauni notikumi Latvijā.

Andrejs Mežmalis,
atv. flotiles admirālis,
DV priekšnieks

saimes un pateicos viņam un visiem latviešu leģionāriem par viņu cīņām, kas ļāva tūkstošiem mūsu tautiešu nokļūt Rietumos brīvībā. Mēs redzam, ka cīņa turpinās, jo naidnieks nav rimies un joprojām tiko pēc mūsu

Pateicība

Es, Anta Paulane, latviešu valodas skolotāja, ar lielu novēlojumu jo sirsnīgi pateicos par latviešu valodas apgušanu Eskilstunas TBV dalībniekiem 80. gados. Tikpat sirsnīgi pateicos visiem vecākiem, kuŗi sūtīja savus bērnus uz latviešu valodas stundām Eskilstunas, Stokholmas, Tīresē, Huddingē, Botčirkas, Sollentunas, Jerfellas, Lidingē, Sēderteljes komūnās 80. - 90. gados.

Novēlojoties jo sirsnīgi pateicība par manas mazās ģimēnītes uzņemšanu Eskilstunas latviešu biedrībai 1982. - 1984. gadā. Sevišķi sirsnīgi pateicos par visu sākotnējo atbalstu

skolotājai Dzintrai Fonzo un par interesantiem sarīkojumiem toreizējai mākslas mūzeja intendantai Diānai Krūmiņai-Engsted Eskilstunas mākslas mūzejā.

Valsts ministra Karla Bilta (*Carl Bildt*) valdīšanas laikā aizliedza individuālās mācību stundas. Bija iespējams turpināt mācības vienīgi grupās pa četriem, pieciem bērniem.

Sirsnīgi pateicoties par mūsu kopējo laiku!

Ar īstu cieņu
Anta Paulane
Tunvāgen 14 lgh 1003
SE-17068 Solna
tālrunis 073 7307387

SIA „MADONAS POLIGRAFISTIS”

ir pazīstama kā viena no

senākajām tipogrāfijām Vidzemē.

Šodien esam kļuvuši par modernu plaša profila

tipogrāfiju – drukājam avīzes, veidlapas, brošūras, kalendārus.

Pēdējos gados īpašu uzmanību pievēršam grāmatu ražošanai gan cietajos vākos, gan termolīmētām grāmatām mikstajos vākos.

Tipogrāfija nodrošina ar darbu Madonas pilsētas un tās rajona 70 iedzīvotājus. Mūsu galvenā prioritāte ir izpildīt to, kas apsolīts klientam.

Esam gandarīti, ka varam sadarboties arī ar laikraksta „Brīvā Latvija” redakciju!

Gaidīsim pasūtījumus arī no Jums!

Mūsu adrese: Saieta laukums 2a, Madona, LV-4801, Tāl. +371 64822742

e-pasts: pasutijumi@madpol.lv

Rīgas klientu birojs: K. Valdemāra iela 106/108, Rīga, LV-1013, Tāl. +371 67315026

e-pasts: madpolriga@madpol.lv

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2,
Rīga, LV-1010
Tāl. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis "Straumēni", Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tāl. 01788823438, fakss 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvēniecība Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.
Tāl. 01162431322, fakss 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar 2010. gada 1. jūliju:
Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 60; 12 mēnešiem GBP 110. Samaksu ar čekū, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adrese sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši Kr 650.-; 12 mēneši Kr 1240.-. NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tāl. : +46 8214425. Administrācija: Vija Freimane, e-pasts: freimanisv@yahoo.se, tāl. +46 8808815

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 130 eiro; 6 mēn. – 70 eiro; 3 mēn. – 40 eiro; BL kants Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, kants 271 751 204. Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tāl. +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tāl. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 70 eiro; 12 mēnešiem 130 eiro. Naudas pārvedumi ar čekū uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 90.-, 12 mēnešiem USD 170.-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20, 12 mēnešiem Ls 34.

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā €3 par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) €35. Zviedrijā – 500 kr.
Komerciālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.
Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.

Iespīests: SIA Madonas Poligrafists

SPORTS SPORTS SPORTS

Paraolimpiskajās spēlēs – zelts un sudrabs

Ar krāšņu nobeiguma ceremoniju, kurai bija dots nosaukums "Uguns festivāls", Londonā beidzās Paraolimpiskās spēles. Londonas olimpiskais stadions bija pārpildīts un 80 000 skatītāju ar ovācijām sumināja paraolimpisko spēļu dalībniekus. Londonas Olimpisko spēļu rīkošanas komitejas priekšsēdis Sebastjans Ko sacīja: "Šajā zemē mēs par sportu vairs nedomāsim kā līdz šim, un mēs vairs nedomāsim par invaliditāti kā līdz šim. Paraolimpieši izklīdēja daudzus iedomu mākoņus."

Paraolimpiskajās spēlēs piedalījās 4200 sportisti no 164 valstīm, sadalot 503 medaļu komplektus 20 sporta veidos. Latviju šajās spēlēs pārstāvēja astoņi sportisti un tika pie divām medaļām – Aigars Apinis kļuva par paraolimpisko čempionu lodes grūšanā un izcīnīja sudraba medaļu diska mešanā.

Citu sportistu rezultāti: Richards Snitkus jāšanā – 4. vie-

ta, Andis Ozolnieks lodes grūšanā – 7. vieta, Taiga Kantāne lodes grūšanā – 8. vieta, diska mešanā – 9. vieta, Jānis Plotnieks peldēšanā (100 m uz muguras) – 8. vieta, Dmitrijs Silovs tāllēkšanā – 9. vieta, Liene Gruzīte tāllēkšanā – 12. vieta, Edgars Kļaviņš 200 m – 18. vieta.

No Londonas paraolimpieši mājās atgriezās 10. septembrī. Lidostā pārbraucēju sagaidīja liels līdzjutēju pulks, kas svinīgi sveica paraolimpiešus.

Londonas Paraolimpiskajās spēlēs Latvija medaļu ieskaitē ieņēma dalīto 47. vietu kopā ar Namībiju un Rumāniju. Vis-

Latvijas paraolimpieši pēc sagaidīšanas Rīgas lidostā

vairāk godalgu tika Ķīnai – 95 zelta, 71 sudraba un 65 bronzas. Kopumā pie medaļām tika 75 valstu pārstāvji. Lietuvai un Igaunijai nebija medaļnieku.

Aigars Apinis 12 gadu laikā piedalījies četrās paraolimpiskajās spēlēs un izcīnījis septiņas medaļas. Diska mešanā viņš zelta medaļu ieguva 2004. un 2008. gadā, 2000. gadā tika pie bronzas, šogad – pie sudraba. Lodes grūšanā viņš 2000. gadā izcīnīja bronzas medaļu, četrus gadus vēlāk ieguva sudraba godalgu, šogad kļuva par zelta medaļas laureātu.

Latvijas olimpiešiem pasniedz atzinības rakstus

Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa (Vienotība) 13. septembrī Saeimā sveica delegāciju, kas pārstāvēja Latviju Londonas Olimpiskajās spēlēs, kā arī medaļu ieguvējus.

Uzrunājot olimpiešus, Āboltiņa sacīja, ka katra sportista sapnis ir nokļūt olimpiskajās

spēlēs, savukārt katrs līdzjutējs sapnī vēlas, lai sportisti no tām atgrieztos ar medaļām, un Latvijas sabiedrība var būt priecīga, ka šis sapnis ir piepildījies, jo "mums ir zelts un mums ir bronza".

Āboltiņa pateicībā par izcīnītajām olimpiskajām medaļām un sasniegtajiem augstajiem sportiskajiem rezultātiem pasniedza Saeimas Prezidija atzinības rakstus sportistiem Mārtiņam Pļaviņam, Jānim Šmēdiņam, viņu trenerim Aigaram Birzulim, kā arī Inetai Radēvičai. Savukārt Mārim Štrombergam un trenerim Ivo Lakučam pateicības raksti tiks nodoti, jo viņi uz sarīkojumu Saeimā nevarēja ierasties.

Pārējiem Latvijas delegācijas sportistiem, treneriem, ārstiem, sporta federāciju un Latvijas Olimpiskās komitejas pārstāvjiem tika pasniegti Saeimas priekšsēdes Atzinības raksti.

Sagatavojis P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

Londonas latviešu koris piedāvā koncertu "Gadalaiki dziesmā" sestdien, 6. oktobrī, plkst. 18.30 Sv. Gabriēla baznīcā, Warwick Square, Londona SW1V 2AD.

Koncertā skanēs jauna un veca, moderna un tradicionāla latviešu mūzika. Koncertā piedalās: folkloras grupa "Austurmkalns" no Londonas un Londonas Latviešu Koris.

Biļetes £ 7, cenā iekļauta glāze vīna vai cita dzēriena starpbrīdī. Biļetes var iegādāties pie ieejas vai iepriekšpārdošanā Londonas DVF namā (72 Queensborough Terrace, W2 3SH).

***

DVF Londonas nodaļas vadību kopā aicina uz saviesīgu pēcpusdienu rudenī, sestdien, 29. septembrī, plkst. 16 DVF nama ēdamzālē, 72 Queensborough Terrace, London W2. Būs kafijas galds, loterija un mūzikas priekšnesumi. Visi būs sirsnīgi gaidīti. Ieeja par ziedojumiem.

***

DVF Straumēnu kafejnicā "Rīga" literārā pēcpusdienā ceturtdien, 27. septembrī, plkst. 16 izrādīs dokumentālo filmu "Mariss Vētra – Latvija toreiz". Apmeklētājus gaida viesmīlīgās mājas vanadzēs.

***

Folkloras kopa "Dūdalnieki" rīko festivāla "BALTIKA" atskaņas un pateicības koncertu Bradfordas DVF namā, 5 Clifto Villa, sestdien, 29. septembrī, plkst. 16. Piedalās Piteroborovas "Zeperi" un "Dūdalnieki". Pēc koncerta saviesīgs vakars ar latviskiem dančiem. Ieeja par labprātīgiem ziedojumiem. Visi laipni aicināti.

***

DIEVKALPOJUMI
VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

Lesterā, Igaņu namā, 366 Fosse Road North, Leicester,

LE3 5RS, sestdien, 6. oktobrī, plkst. 14 Pļaujas svētku dievkalpojums.

„Straumēnos”, Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, svētdien, 21. oktobrī, plkst. 10 dievkalpojums. Svētdien, 30. septembrī, plkst. 10 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

Birminghamā, All Saints baznīcā, Kings Heath, B14 7RA, svētdien, 21. oktobrī, plkst. 15.30 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc tam sarīkojums ar loteriju un kafijas galdu.

„Mūsmājās”, Priory Hill, Wolston, Coventry, CV8 3FZ, svētdien, 23. septembrī, plkst. 15 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

Mansfieldā, St.Peters's Church, Mansfield, NG18 1AP, sestdien, 6. oktobrī, plkst. 11 Pļaujas svētku dievkalpojums.

Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, 7. oktobrī, plkst. 12 Pļaujas svētku dievkalpojums.

Peterboroughā, E.Sūca kunga namā, 27 Lime Tree Avenue, Peterborough, PE1 2NS, sestdien, 13. oktobrī, plkst. 14.30 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, 14. oktobrī, plkst. 15 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

LĪDSAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Halifaksā, 8 Lord Str., HX1 5AE, DVF namā, svētdien, 30. septembrī, plkst. 14 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Seko sarīkojums ar loteriju un kafijas galdu Daugavas vanadzē izkārtojumā.

MANČESTERAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Voringtonā, WAIIXG, Market Gate, Holy Trinity Church, svētdien, 30. septembrī, plkst. 20 dievkalpojums ar dievgaldu.

Apvienotajā Londonas latviešu ev.lut un Miera draudzē:

Londonā, Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcā, EC2V 7BX, svētdien, 23. septembrī, plkst. 14 dievkalpojums.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, 30. septembrī plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Libekā, Lorenca baznīcā, 13. oktobrī plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzko-

das. Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59., 14. oktobrī plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, 21. oktobrī plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44), 28. oktobrī plkst. 14.30 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas draudzes namā.

Diseldorfas latviešu ev - lut. draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums ar kristībām notiks sestdien, 29. septembrī, plkst. 14 Stephanus-Kirche (kriptā), Wiesdorfer Str.21, Düsseldorf-Wersten, Kalpos prāv. Klāvs Bērziņš, pie ērģelēm Malika kundze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Minsteres latviešu ev. - lut.

draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums notiks svētdien, 30. septembrī, plkst. 10.30 LCM telpās, Salzmannstr. 152. Kalpos prāv. Klāvs Bērziņš. Darbosies arī svētdienas skoliņa bērniem. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Ludvigshāfenā, Sv. Ludvika baznīcā, St. Ludwig, Bismarck un Wredestrasse krustojumā, svētdien, 23. septembrī, plkst. 15 paredzēts dievkalpojums. Kalpos draudzes mācītājs archibiskaps Elmārs Ernsts Rozītis. Pēc dievkalpojuma azaidis groziņu veidā draudzes telpās.

Vircburgā, Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2, sestdien, 29. septembrī, plkst. 13.30 būs Pļaujas svētku dievkalpojums. Sekos kafijas galds draudzes telpās un paralēli tam bērnu nodarbības.

Frankfurtē Sv. Mateja baznīcas draudzes namā "Brentanohaus", Brentano ielā 23, svētdien, 30. septembrī, plkst. 14 paredzēts Pļaujas svētku dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar tējas galdu.

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, Schlosskirche, Am Schillerplatz, svētdien, 7. oktobrī, plkst. 15 paredzēts Pļaujas svētku dievkalpojums latviešu un vācu valodā. Archibiskaps Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafiju senās sakristejas telpās.

ZVIEDRIJA

Zviedru-Latviešu biedrība sadarbibā ar Latvijas vēstniecību ielūdz uz semināru par tematu "Kā mūsu attiecības bērībā iespaido visu mūsu dzīvi". Runas, zviedru valoda, goda konsuls Gotlandē Egils Linge, psihologs un psihoterapeuts, kā arī vairāku grāmatu autors. Seminārs notiks trešdien, 26. septembrī, no plkst. 18 līdz 20.30 Latvijas vēstniecībā, Odengatan 5, Stokholmā. Visi laipni aicināti.

***

Gēteborgas Latviešu Pensionāru biedrības tikšanās 29. septembrī, 27. oktobrī, 24. novembrī un 15. decembrī plkst. 13.00 (Ziemsvētku sarīkojums ar pantīņiem un mantiņām) "Folkpartiet" telpās! NEDRE KVARNBERGSGATAN 7 (atrodas "Vāstra Nordstan"), Gēteborgā. Jauni biedri laipni gaidīti. Valde. H. Vasks

***

Latviešu Akadēmiskās organizācijas Zviedrijā (LAOZ) rīkotais Akadēmiskais vakars notiks sestdien, 29. septembrī, plkst. 16.30 Latvijas Republikas vēstniecības telpās, Odengatan 5, Stokholmā. Dr. Ilze Rūse (svētku runa) un Pāvils Johansons (dzeja un mūzika). Ieeja 350,- kr. Informācija un pieteikšanās pie Lilitas Zaļkalnes (tāl. 08-779 34 23)

***

DIEVKALPOJUMI

Gēteborgas latviešu draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu svētdien, 30. septembrī, plkst. 14 Hāgas baznīcā. Dievkalpojumu vadīs prāveste Ieva Graufelde. Pie ērģelēm Peter Vāgsjō. Pēc dievkalpojuma sadraudzība draudzes namā. Zeme ir pilna Viņa žēlastības. Ps33:5

Stokholmas Latviešu draudzes dievkalpojums Pļaujas svētkos svētdien, 7. oktobrī, plkst. 14 Somu baznīcā, Finska kyrkan, Slottsbacken 2, un 55. autobuss (Kungliga slottet). Dievkalpojumu vadīs prāveste Ieva Graufelde, Rūta Baumgarte pie ērģelēm. Rīgas Emila Dārziņa mūzikas skolas koncerts un līdzdalība dievkalpojumā. Pēc dievkalpojuma draudzes namā tikšanās ar jauniem mūziķiem, kafija un loterija. Jo, kā zeme izdod savus augļus un kā dārzs liek sazelt saviem dēstiem, tā Tas Kungs liks zelt tainībai un slavai visu tautu priekšā. Jes61:11